

PLA DE CONVIVÈNCIA

CEIP JOSÉ GARCÍA PLANELLS

INDEX

1. Diagnòstic de l'estat de la Convivència al Centre.
  - 1.1. Els comportaments problemàtics als centre.
2. Composició i Actuació de la Comissió de Convivència.
3. Mesures i accions orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes per a aconseguir un clima adequat al centre.
4. Procediments d'actuació i d'intervenció previstos.
  - 4.1. Conductes contràries a les normes de convivència.
  - 4.2. Model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten greument la convivència escolar.
5. Detecció de necessitats i planificació d'accions de formació en la matèria de convivència adreçades a la comunitat.
6. Estratègies per a realitzar la difusió, el seguiment i l'avaluació del pla.
7. Procediment per a articular la col·laboració amb entitats i institucions en el Pla.

ANNEX

1. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE.

1.1.-Els comportaments problemàtics al centre.

1.1.1- Definició de comportament problemàtic.

Considerem que un comportament problemàtic és aquell que incompleix la norma i distorsiona el desenvolupament normalitzat de qualsevol activitat escolar ja siga acadèmica i/o lúdica.

Es important diferenciar un comportament problemàtic d'un conflicte que no és sinònim de violència. El conflicte és inherent al ser humà. Un conflicte respon a situacions quotidianes on es donen enfrontaments d'interessos, discussió, i necessitat d'abordar el problema. El comportament problemàtic i la violència serien formes d'abordar aquesta situació.

Aquest document pretén ensenyar i educar en la resolució dels conflictes de forma positiva, negociant, establint acords i compromisos, empaitant amb l'altre, comprenent la seua postura... en definitiva gestionant el conflicte a través de la reflexió, l'autocontrol el diàleg i el respecte.

1.1.2.- Comportaments problemàtics més comuns al centre.

Els tipus de comportaments problemàtics es podien classificar en:

- Manca d'hàbits individuals de treball, organització i ordre o endreç.
- No portar el material necessari o portar un altre que els distrauen.
- No realitzar les activitats proposades.
- No ser puntual.
- Ser desordenats o no vindre net al col·legi.
- Faltes de respecte als altres derivats de les relacions interpersonals.
- Maltractament físic:
  - Pegar
  - Amagar coses
  - Trencar coses
  - Robar coses
- Maltractament mixt: (físic i verbal)
  - Amençar amb la finalitat d'intimidat.
  - Obligar a fer coses amb amenaces
- Exclusió social
  - Ignorar a algú
  - No deixar que algú participe en l'activitat
- Faltes de respecte als altres derivats de la comunicació oral.
- No respecta les normes de comunicació
  - Interrompre constantment

No demanar el torn de paraula.

- Maltractament verbal

No respectar les opinions dels demés, burlar-se.

Utilitzar un llenguatge poc respectuós.

Insultar

Ficar malnoms

Parlar mal d'algú

- Falta de respecte a instal·lacions i materials

- Amagar coses

- Trencar coses

- Robar coses

1.1.3.-Circumstàncies en les que apareixen.

En general, els comportaments problemàtics apareixen quotidianament sense cap circumstància que previnga aquesta aparició.

Encara que sí que podríem dir que el pati i aquells llocs on els alumnes interactuen lliurement son els espais on mes es donen aquests tipus d'actuacions.

1.1.4.- Seguiment dels comportaments problemàtics al centre.

La comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al consell escolar.

Este informe arreglarà les incidències produïdes, les actuacions realitzades, els resultats aconseguits i les propostes de millora que s'estimen pertinents.

2. COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

2.1.- Composició

La comissió de convivència està composta per la directora, dos mestres, dos mares i un representant de l'alumnat, que formen part del Consell Escolar.

2.2.- Pla d'actuació

La comissió de convivència del consell escolar del centre docent té com a finalitat garantir una aplicació correcta de la convivència en els centres docents.

Les funcions són les següents:

- a) Efectuar el seguiment del pla de convivència del centre docent i totes aquelles accions encaminades a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, així com el seguiment de les actuacions dels equips de mediació.
- b) Informar el consell escolar del centre sobre les actuacions realitzades i l'estat de la convivència en el centre.
- c) Canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa representats en el consell escolar del centre per a millorar-hi la convivència.
- d) Realitzar les accions que li siguin atribuïdes pel consell escolar del centre en l'àmbit de les seues competències, relatives a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, especialment el foment d'actituds per a garantir la igualtat entre homes i dones.
- e) Establir i promoure l'ús de mesures de caràcter pedagògic i no disciplinàries, que ajuden a resoldre els possibles conflictes del centre.

3. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER A ACONSEGUIR UN CLIMA ADEQUAT AL CENTRE

El centre educatiu JOSÉ GARCÍA PLANELLS, mitjançant aquest Pla de Convivència, pretén:

A.- MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA A L'ESCOLA.

1. - La sensibilitat i responsabilitat encaminada cap una millor qualitat de la de vida en l'escola.
2. - El clima de harmonia entre los membres de la nostra comunitat escolar.
3. - Les relacions amb les institucions de les que depenem.
4. - Sensibilització dels alumnes per a que senten el centre com a propi.
5. - La vida i la salut com a dret i evitar accions que les perjudiquen.
6. - Alternatives en el sistema per a resoldre els conflictes: mediació, comunicació, negociació...

B.- COOPERAR ACTIVAMENT EN LA FORMACIÓ DE L'ALUMNE

1. - La potenciació de la participació en les activitats del centre de tots els sectors que l'integren.
2. - Potenciació de l'autonomia i l'autoestima.
3. - la cooperació i el diàleg com mitja per resoldre conflictes.
4. - Desenvolupament de les habilitats de comunicació social.
5. - El treball en equip com instrument d'ajuda interpersonal.

C.-FOMENTAR LA ADQUISICIÓ D'HÀBITS I APRENENTATGES ÚTILS PER A LA VIDA

1. - Adequació dels processos de aprenentatge a l'entorn.
2. - Preparació pels canvis que es trobaran al llarg de la seua vida.
3. - Valoració del esforç.
4. - Superació de situacions adverses.
5. - Alternatives en els individus per a expressar la tensió i la dificultat de forma constructiva

D.-PROMOURE LA INTEGRACIÓ A TRAVÉS DE LA RELACIÓ GRUPAL

1. - El respecte de les normes.
2. - L'educació en la no violència.
3. - El respecte d'altres opinions.
4. - Assumpció de responsabilitats.
5. - El respecte als demés.
6. - Auto-disciplina, autocontrol.
7. - L'educació en valors.
8. - L'adaptació dels alumnes de nou ingrés.

E.- AFAVORIR PROCESSOS DE SOCIALITZACIÓ

1. - Detecció de situacions de marginació a l'àmbit escolar.
2. – Prevenció de situacions de risc conflictiu.
3. - Motivació a la integració en las activitats organitzades pel centre.
4. - El sentit crític i constructiu de la societat.

F.- EDUCAR PER A LA VIDA SENSE DISCRIMINACIÓ

- 1.- Educació per a la igualtat de gènere.
- 2.-La no discriminació cultural, social, racial.
- 3.- Valoració de l'educació intercultural.

G.-CONTRIBUIR A LA COOPERACIÓ EDUCATIVA ENTRE EL PROFESSORAT, LA TUTORIA I LES FAMÍLIES.

- 1.-Informació a les famílies del procés d'ensenyament/aprenentatge.
- 2.-Informació de les famílies al voltant del desenvolupament de l'alumnat.
- 3.-Implicació dels pares i mares en activitats de recolzament a l'aprenentatge i orientació dels seus fills i filles.
- 4.-Orientació i assessorament a pares.

Tots aquests objectius es concreten a les següents mesures i accions:

A.- MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA A L'ESCOLA.

Contingut	Mecanismes i procediments de detecció/correcció	Temporalització	Àmbit
1.- La sensibilitat i responsabilitat encaminada cap a una millor qualitat de la vida en l'escola.	Utilització de l'agenda. Control del treball setmanal. Taula registre. Control del comportament. Fitxer.	Al llarg de l'any	Docent i Tutoria
2.- El clima de harmonia entre los membres de la nostra comunitat escolar.	Reunions de pares i mares Reunions de tutoria. Entrevistes amb xiquets i xiquetes Entrevistes individuals amb pares/mares	Al llarg del curs Sempre que siga necessari	Tutoria Àmbit familiar i social
3.- Les relacions amb les institucions de les que depenem.	Participació en activitats programades per l'ajuntament Participació en activitats programades per l'AMPA	Pla d'educació vial Mini-solstici, Campanya de teatre d'altres proposats	Extraescolars Extraescolars i docent
4.- Sensibilització dels alumnes per a que senten el centre com a propi.	Participació en la decoració del centre en les festes. Els col·laboradors de pati	Durant el curs: Halloween Nadal, dia de la pau, carnestoltes o falles, Setmana cultural Al llarg de l'any	Tutoria i docent
5.- La vida i la salut com a dret i evitar accions que les perjudiquen.	Coneixement de les actituds que afavoreixen la salut Participació en campanyes	Com a transversal al llarg del curs	Docent i Extraescolar
6.- Alternatives en el sistema per a resoldre els conflictes: mediació, comunicació, negociació...	Fitxa de resolució de conflictes. Diàleg entre els xiquets i xiquetes. Negociació de solucions i alternatives.	Al llarg de l'any	Docent, tutoria Àmbit social i lúdic Aula de Convivència

B.- COOPERAR ACTIVAMENT EN LA FORMACIÓ DE L'ALUMNE

Contingut	Mecanismes i procediments de detecció/correcció	Temporalització	Àmbit
1.-La potenciació de la participació en les activitats del centre de tots els sectors que l'integren.	Participació en festes: Nadal, Carnestoltes, Jornades Culturals, Dia del llibre, Activitat de final de curs.	Al llarg de l'any	Social
2.-Potenciació de l'autonomia i l'autoestima.	Programa de competència social de Manuel Segura "Previndre per a Viure" Programes d'educació en valors.	Al llarg del curs	Tutoria
3.-Cooperació i el diàleg com mitja per resoldre conflictes.	Programa de competència social de Manuel Segura. Fitxa de resolució de conflictes i diàleg posterior. Aplegar a acords. Programa Previndre per a Viure	Al llarg del curs	Tutoria Docent Aula de Convivència
4.- Desenvolupament de les habilitats de comunicació social.	Programa de competència social de Manuel Segura. Assemblees, diàlegs i debats a l'escola, respectant les normes necessàries per l'intercanvi d'opinions. Escoltar, demanar la paraula, respectar les opinions, i ser respectuós amb la parla.	Al llarg de l'any. en Castellà, Valencià i assemblees de classe.	Tutoria Docent
5.-El treball en equip com instrument d'ajuda interpersonal.	Elaboració de treballs en equip: monografies, murals, exposicions....	Infantil: Joc en equip Artística, al llarg del curs Primària: Castellà Valencià i C. del Medi al llarg del curs	Docent

C.-FOMENTAR LA ADQUISICIÓ D'HÀBITS I APRENENTATGES ÚTILS PER A LA VIDA

Contingut	Mecanismes i procediments de detecció/correcció	Temporalització	Àmbit
1.- Adequació dels processos de aprenentatge a l'entorn.	<p>Visites culturals: museus, llocs d'interès històric, científic, natural...</p> <p>Coneixement de costums i tradicions de l'entorn.</p> <p>Adequació de les unitats al entorn pròxim dels xiquets.</p> <p>Programar activitats que proporcionen als xiquets i xiquetes els mecanismes necessaris per aplicar els coneixements adquirits a la vida quotidiana.</p>	<p>Al llarg de l'any</p> <p>Al llarg de l'any en totes les àrees.</p>	<p>Extraescolar</p> <p>Tutoria, Docent</p>
2.- Preparació pels canvis que es trobaran al llarg de la seua vida.	Informació a l'alumnat del futur més pròxim. Canvis de nivell, canvis d'etapa, de centre.	A final de curs, o quan es produísca el trasllat.	Tutoria, Docent.
3.- Valoració del esforç.	Utilització per part del docent de recolzaments positius davant l'esforç	Sempre	Tots els àmbits
4.- Superació de situacions adverses.	Reflexionar i dialogar al voltant de les experiències negatives de la nostra vida per tal de superar-les	Sempre	Tots els àmbits
5.- Alternatives en els individus per a expressar la tensió i la dificultat de forma constructiva	<p>Activitats de relaxació</p> <p>Activitat física.</p> <p>Reflexió i verbalització dels sentiments.</p> <p>Jocs de rol i empatia.</p>	Sempre que siga necessari	Docent Menjador

D.-PROMOURE LA INTEGRACIÓ A TRAVÉS DE LA RELACIÓ GRUPAL

Contingut	Mecanismes i procediments de detecció/correcció	Temporalització	Àmbit
<p>1- El respecte de les normes.</p> <p>2.-L'educació en la no violència.</p> <p>3.- El respecte d'altres opinions.</p> <p>4.-Assumpció de responsabilitats.</p> <p>5.- El respecte als demés.</p> <p>6.- Auto-disciplina, autocontrol.</p> <p>7.- L'educació en valors.</p>	<p>Redactar les normes de convivència a l'aula de forma consensual.</p> <p>Consensuar les normes d'aula amb el cicle.</p> <p>Informar de les conseqüències del incompliment de normes.</p> <p>Fomentar el diàleg i la reflexió com mitjà per resoldre conflictes.</p> <p>Realització d'activitats que fomenten l'autocontrol i l'autoestima. (Previndre per a viure, Programes d'educació en valors)</p> <p>Realització d'activitats físiques i de relaxació per evitar la tensió.</p> <p>Assemblees de classe.</p> <p>Elecció de delegats.</p> <p>Distribució de càrrecs a l'aula.</p>	<p>A principi de curs</p> <p>Sempre</p> <p>Al llarg de l'any</p> <p>Sempre que siga necessari.</p> <p>Sempre que siga necessari</p>	<p>Tutoria</p> <p>En tots els àmbits</p> <p>Tutoria</p>
<p>8.- L'adaptació dels alumnes de nou ingrés.</p>	<p>Activitats proposades en el pla d'acollida del PAT</p>	<p>A principi de curs o davant un nou ingrés.</p>	<p>Docent</p>

E.- AFAVORIR PROCESSOS DE SOCIALITZACIÓ

Contingut	Mecanismes y procediments de detecció/correcció	Temporalització	Àmbit
1.-Detecció de situacions de marginació a l'àmbit escolar.	Realització de sociogrames. Converses a l'aula. Jocs socials. Canvis de llocs a l'aula.	Una vegada com a mínim per cycle. Al llarg del curs	Docent i tutoria.
2.-Prevenió de situacions de risc conflictiu.	Assemblees de classe. Distribuir les oportunitats de protagonisme. Dramatització de situacions hipotètiques trobant les possibles solucions sense violència. Fitxes de resolució de conflicte. Utilització dels mediadors. Comunicació amb les famílies.	Sempre	Tots els àmbits
3.-Motivació a la participació en las activitats organitzades pel centre.	Programació d'activitats generals del centre amb un alt grau de creativitat, que siguen lúdiques i atractives i participatives per als xiquets i xiquetes.	Sempre	Tots els àmbits.
4.-El sentit crític i constructiu de la societat.	Assemblees i converses. Analitzar els diversos mitjans de comunicació.	Sempre Al llarg del curs	Tutoria, docent Àrees de Comunicació C. del Medi.

F.- EDUCAR PER A LA VIDA SENSE DISCRIMINACIÓ

Contingut	Mecanismes i procediments de detecció/correcció	Temporalització	Àmbit
1.-Educació per a la igualtat de gènere.	Utilització en tots els comunicats d'un llenguatge no sexista. Donar l'oportunitat a xiquets i xiquetes de realitzar les tasques. Fomentar la no discriminació sexuals dels jocs d'esbarjo.	Transversal	Tots els àmbits Docent, Ac. tutoria, d'esplai, menjador, extraescolars àmbit familiar i social
2.-La no discriminació cultural, social, racial. 3.-Potenciar la valoració de l'educació intercultural.	Utilització en tots els comunicats d'un llenguatge no discriminatori per raó de cultura, nivell social, raça. Fomentar la participació de tots en les activitats de Centre. Fomentar la no discriminació, la tolerància, l'empaita i el diàleg per a comprendre als demés i superar les diferències.		

G.-CONTRIBUIR A LA COOPERACIÓ EDUCATIVA ENTRE EL PROFESSORAT, LA TUTORIA I LES FAMÍLIES.

Contingut	Mecanismes i procediments de detecció/correcció	Temporalització	Àmbit
<p>1.-Informació a les famílies del procés d'ensenyament/aprenentatge.</p> <p>2.-Informació de les famílies al voltant del desenvolupament de l'alumnat.</p> <p>3.-Implicació dels pares i mares en activitats de recolzament a l'aprenentatge i orientació dels seus fills i filles.</p> <p>4.-Orientació i assessorament a pares.</p>	<p>Butlletins informatius</p> <p>Reunions de pares/mares.</p> <p>Entrevistes individuals amb professors/es amb pares/mares.</p> <p>Entrevistes individuals pare/mare amb la psicòloga del centre o professors/es d'educació especial</p> <p>Realitzar sessions d'orientació i assessorament i realitzar el seguiment dels acords.</p>	<p>Trimestrals</p> <p>Les que es consideren necessàries.</p> <p>Sempre que siga necessari.</p>	<p>Tutoria, docent, menjador</p> <p>Àmbit familiar</p>

4. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ PREVISTOS.

4.1.- Conductes contràries a les normes de convivència.

Qui realitza l'actuació?

El tutor/a o especialistes auxiliat per un membre de l'equip directiu i assessorat per l'orientador/a del centre.

Passos a realitzar:

1er.- ARREPLEGADA D'INFORMACIÓ SOBRE EL FET/S SUCCEÏT.

Es tindran en compte:

- Els antecedents i conseqüents de la situació.
- Si l'alteració de la convivència es produeix de manera generalitzada o parcial.
- En quines situacions
- Amb quines persones
- Si es tracta d'un fet puntual i aïllat i la gravetat del mateix.

Per a esta arreplegada de dades, es proposa la fitxa actual de seguiment de l'alumne i les aportacions de les persones implicades. *Annex- Fitxa 1*

2n .- PRONÒSTIC INICIAL

Es tindran en compte les causes que en la fitxa anterior van quedar arreplegades.

3r.- MESURES I ACTUACIONS PERTINENTS EN CADA CAS:

L'equip de professors haurà de planificar accions que ajuden a prendre mesures per a pal·liar/millorar la convivència. Entre elles podem anomenar:

- Reflexió amb l'alumne en tutoria individualitzada
- Revisió d'agrupaments (canviar de lloc en l'aula)
- Organització de suports i reforços
- Romandre assentat durant el pati reflexionat sobre el fet ocorregut
- Copiar les normes de convivència de l'aula
- Omplir la fitxa de resolució de problemes de comportament (adaptada segons el nivell de l'alumne). *Annex- Fitxa 2*
- Aula de Convivència:
  - Una vegada s'ha derivat l'alumne omplirà la fitxa de Resolució de conflictes i el professor encarregat establirà un diàleg perquè l'alumne compregui el perquè de la seua expulsió de classe i què ha de fer perquè açò no torne a ocórrer.

- Si l'alumne reiterara la seua mala conducta i haguera de ser expulsat més vegades a més se seguirà el protocol següent:
  - Amb dos vegades d'expulsió es citarà els pares des de Cap d'Estudis.
  - Amb dos vegades més se li realitzarà una amonestació escrita per part de la Direcció.
- Programa de competència social “Manuel Segura”
- Exercicis i tècniques de relaxació i autocontrol
- Programes de desenvolupament de l'autoestima i empatia
- Treballar l'assemblea de forma periòdica o en cas necessari

4t COMUNICACIÓ A LES FAMÍLIES:

El procés de comunicació amb la família serà el següent:

En E.I. Per mitjà d'una entrevista amb els pares en horari de tutoria

En E.P.: - Comunicat en l'agenda.

- Entrevista amb els pares

4.2.- Model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten greument la convivència escolar.

Aquest punt tindrà en comte la intervenció sistemàtica i estructurada amb els/les alumnes als casos de violència escolar que inicialment siguen constitutives de falta GREU o MOLT GREU segons l'establert al Decret 39/2008, sobre la convivència en els centres docents no universitaris.

Assetjament escolar i ciberassetjament

L'assetjament escolar

No tots els conflictes que sorgeixen en la convivència diària poden considerar-se maltractament. Les males relacions entre iguals, els problemes de comportament i d'indisciplina són conflictes que, si són solucionats adequadament, contribueixen al desenvolupament d'habilitats per a la socialització.

L'acaçament es defineix com un comportament prolongat d'insult verbal, rebuig social, intimidació psicològica i/o agressió física d'uns xiquets cap a altres, que es converteixen, d'esta manera, en víctimes.

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religions) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat.

L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres.

És important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives del reglament de règim intern.

Característiques:

- a) Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs. Les agressions es produeixen sobre una mateixa persona (víctima indefensa) de forma reiterada i durant un temps prolongat.
- b) Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la pateix de manera continuada.
- c) Hi ha desequilibri de poder. Es produeix una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals. L'agressor estableix una relació de domini-submissió sobre la víctima. Hi ha una clara desigualtat de poder entre l'agressor i la víctima.
- d) Es produeix indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.
- e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.

- f) Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.
- g) Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als adults.

El ciberassetjament

Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Esta conducta es defineix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Característiques

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dóna en els primers estadis del procés.
- c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT DE L'ASSETJAMENT I DEL CIBERASSETJAMENT

PRINCIPIS D'ACTUACIÓ

Principis de la intervenció:

- Intervenció immediata i urgent.
- Intervenció coordinada entre el centre educatiu i instàncies externes:
  - A nivell del centre educatiu (Equip Directiu, tutor/a, orientador/a, i comissió de convivència)
  - Instàncies externes (Inspecció Educativa, Servei de Salut, Servei Social de Base,...)
- Necessitat de respectar la confidencialitat.
- Importància de la labor preventiva, desenvolupant els Programes Educatius necessaris.

INDICADORS PER A IDENTIFICAR L'ALUMNE/A VÍCTIMA

- És repetidament cridat per malnoms, ridiculitzat, intimidat, degradat, dominat... Es riuen d'ell de forma poc amigable.
- Pateix agressions físiques de les què no pot defensar's adequadament. Presenta arraps i altres mostres de lesió física.
- El seu material està deteriorat i perd pertinences ben sovint.
- S'involucra en baralles on es troba indefens.
- Està sovint a soles i exclòs/a del grup.
- Té dificultat per a parlar en classe i es mostra insegur/a.
- Mostra símptomes de depressió, infelicitat, distracció.
- Mostra un gradual deteriorament de l'interès pel treball escolar.

En els centres educatius es rep informació sobre agressions que es produeixen tant durant la realització d'activitats escolars com extra-escolars. En principi, la demanda pot procedir de qualsevol dels membres de la comunitat educativa que presencie o tinga constància que s'està produint maltractament: alumnat, professorat, famílies, personal d'Administració i Servicis....

El primer nivell d'actuació consisteix a informar de la situació per escrit a l'equip directiu.

Annex- Fitxa 3: Sol·licitud d'intervenció.

1. DETECTAR I COMUNICAR LA SITUACIÓ.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. PRIMERES ACTUACIONS.

- a) Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats i arreglarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.

Una vegada rebuda la demanda per l'equip directiu coordinarà l'arreplega d'informació. Així mateix aplicarà les mesures disciplinàries urgents si així ho aconsella la gravetat del problema.

Per a dur a terme l'arreplega d'informació és necessari realitzar una observació sistemàtica en què es tindrà en compte el següent:

2.1.- On realitzar l'observació

- Als llocs en què es produeixen les agressions, que solen coincidir amb les zones menys freqüentades pels adults: Entrades i eixides del centre, corredors, canvis de classe, banys, vestuaris...
- A la classe: que és on es produeix l'aïllament, la intimidació, les burles.....
- Al menjador escolar: incidents, conflictes..
- A les eixides extraescolars.

2.2.- Fonts d'informació

És necessari contrastar la informació de diverses fonts; no obstant, a vegades és necessari garantir la confidencialitat i discreció per a poder dur a terme la intervenció amb eficàcia.

Fonts:

- Professorat del grup.
- Família.
- Personal d'Administració
- Alumnat: víctima, agressor/es i espectadors.

2.3-Identificació de les zones de risc

Quan ens assabentem de la possible existència de maltractament cap a un xiquet/a, és necessari impedir que es produïska una nova agressió. Per tant, la presència d'algun adult en les zones de risc així com que el xiquet agredit evite estar només en eixes zones seran les mesures més immediates que cal prendre.

- A l'entrada del col·legi.
- En classe.
- En els banys.
- En el pati.
- En activitats extraescolars.
- A l'eixida del col·legi.
- Altres.

2.4 -Estructures per a expressar denúncies i reclamacions

Un dels principals problemes que presenta l'acaçament entre companys/es és el silenci que es produeix davant d'ell per a convertir-se en blanc de les agressions, per tant caldrà posar en marxa les estructures que garanteixen l'anonimat.

- Bústia de suggeriments.
- Pla Previ
- Comissió de Convivència.

b) L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguin alumnes del centre.

c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. MESURES D'URGÈNCIA.

a) Reunió de l'equip directiu amb el tutor/a per a analitzar els fets i proposar mesures d'urgència si la gravetat del cas ho aconsella:

- Mesures per a protegir a l'alumne/a que ha sigut agredit/da: increment de la vigilància en els llocs on es produeix, canvi de grup,...
- Mesures disciplinàries cautelars per a l'agressor/es: Aplicació del Reglament de Règim Intern del centre.
- Informació a les famílies. El tutor/a i/o equip directiu realitzarà una entrevista individual amb cada una de les famílies de l'alumnat implicat garantint la confidencialitat de la informació per a ampliar la informació obtinguda. Per a això l'equip directiu procurarà arrebregar per escrit estes dades sobre:
  - L'alumne/a agredit.
  - L'alumne/a agressor/és.
  - Les famílies dels implicats.
  - El tutor/a i professorat del centre.
  - Alumnat espectador.
  - Personal d'Administració i Servicis del centre.
  - Altres.

b) Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i els agressors, i de sensibilització amb observadors, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat. Estes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte. Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.

c) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, als banys i als vestidors, i de les entrades i eixides del centre.

4. ANALITZAR I VALORAR LA INFORMACIÓ RECOLLIDA.

L'equip directiu, amb l'assessorament del tutor/a faran una valoració de la informació recollida de les diferents fonts tractant d'establir si hi ha indicis de maltractament entre iguals així com el tipus i gravetat del mateix. Per a això es pot utilitzar:

- Definició del maltractament entre iguals
- Contrastar la informació obtinguda de les persones consultades (llocs en què es produeix, característiques, tipus).

a) Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.

b) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.

c) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faci desaparèixer les proves físiques que tinga.

d) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió que rebi i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faci amb la major discreció possible.

e) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.

f) Elaboració de l'informe escrit de les mesures preses així com del contingut de totes les entrevistes realitzades. Si entre les mesures figura l'obertura d'expedient disciplinari, una còpia de tal informe es remetrà a la Inspecció Educativa.

Annex- Fitxa 4 (Model d'informe)

g) En el cas en què no siga confirmada l'existència de maltractament, el pla d'intervenció arreglarà les mesures preventives proposades per als diferents sectors que componen la comunitat educativa.

L'equip directiu es responsabilitzarà de la custòdia dels informes realitzats.

5. COMUNICACIÓ DE LA INCIDÈNCIA.

- a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.
- b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

6. COMUNICACIÓ A FAMÍLIES I REPRESENTANTS LEGALS DE TOTS ELS IMPLICATS.

Annex- Fitxa 5 (Model d'informe)

- a) La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.
- b) La direcció del centre informarà les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.
- c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.
- d) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

7. SEGUIMENT DEL CAS PER PART DE LES UNITATS D'ATENCIÓ I INTERVENCIÓ I DE LA INSPECCIÓ DEL CENTRE.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

PLÀ D'INTERVENCIÓ

La responsabilitat de coordinar el pla d'intervenció correspon a l'equip directiu que comptarà amb el suport i assessorament del tutor/a i orientador/a. Aquest pla arreglarà les mesures a aplicar en el centre, en l'aula/s afectades i amb l'alumnat implicat, que garanteixen el tractament individualitzat tant de la víctima com de la persona agressora i l'alumnat "espectador".

4.1 ACTUACIONS

El pla ha d'incloure una proposta detallada de les mesures que es posaran en marxa:

- Amb l'alumnat
  - Entrevistes individuals: Cercle d'amics..
  - Propostes per a tutoria grupal.
- Amb les famílies
  - Entrevistes individuals amb les famílies de l'alumnat implicat.
Documents : ajudar els fills davant del acaçament (*Annex- Fitxa 6*), entrevistes amb els pares.
- Amb l'equip docent
  - Delimitació de responsabilitats: vigilància en les zones de risc, recollida d'informació per mitjà de qüestionaris, propostes de treball cooperatiu en classe...

4.2. RECURSOS NECESSARIS PER A DUR A TERME EL PLA.

- Materials: bústia, qüestionaris, activitats de tutoria,..
- Personals: Distribució de responsabilitats entre professorat, alumnat i personal d'Administració i Servicis.

4.3. TEMPORALITZACIÓ.

La temporalització de la intervenció ha de ser variable, en funció del problema exacte que haja ocorregut. No obstant, hem de regir-nos per una temporalització com a base.

(*Annex- Fitxa 7*)

4.4. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA.

- Revisió i anàlisi de les mesures aplicades.
- Propostes de millora

ORIENTACIONS PER A LA INTERVENCIÓ DIRECTA AMB ELS AFECTATS/DES.

Davant de la confirmació d'un cas de maltractament entre companys/s'és necessari detenir immediatament les agressions, crear un context de col·laboració per part de tots els implicats/des i garantir la confidencialitat de les dades.

1.- Amb la víctima

- La intervenció ha de realitzar-se amb la major discreció per a evitar l'exposició a situacions de risc.
- Protegir a la víctima durant tot el procés d'intervenció, augmentant la vigilància en les situacions de risc i prenent mesures de suport directe a l'alumnat afectat: cercle d'amics/es, activitats programades en el pati...
- Mantindre entrevistes individuals per a analitzar les situacions viscudes, els sentiments que li han provocat i com ho ha afrontat.
- Proposar-li activitats per a afrontar els conflictes treballant en situacions que li permeten posar en pràctica les habilitats per a defensar els seus drets, exposar els seus punts de vista..

2.- Amb l'agressor/és

- Actuar immediatament facilitant l'ajuda necessària i considerant les raons que li porten a mantindre conductes que produeixen dany: falta d'habilitats socials, fracàs escolar, relacions familiars autoritàries.
- Les entrevistes individuals es realitzaran tractant d'evitar la comunicació entre els implicats i analitzant la situació amb les repercussions que té per a la víctima. Facilitarem el compromís de canvi sense tractar d'aplicar mètodes coercitius.
- Deixar clar que mantindrem una postura ferma, de tolerància zero cap a qualsevol conducta d'acaçament.
- Desenvolupar activitats per a millorar les habilitats socials, treballar l'empatia tractant de fer-li reflexionar sobre els sentiments de la víctima.
- Ajudar-li a vincular-se amb els altres sentint-se part del grup i assumint les responsabilitats que li corresponen.
- Aplicar programes de modificació de conducta: conseqüències negatives, reparació i restauració del dany, pèrdua de la possibilitat de realitzar algunes activitats (eixides, campaments)
- Proposar tècniques cognitives d'autocontrol.

3.- Amb els espectadors

- Analitzar les conseqüències que estos comportaments tenen per a tots.
- Definir els diferents papers que representen els espectadors i la necessitat de denunciar les conductes d'acaçament i intimidació.
- Fomentar la solidaritat davant de la injustícia, ensenyant a l'alumnat a demanar ajuda, a superar la por a ser qualificats de “xivatos” o inclòs a convertir-se ells mateixos en víctimes.

4.- Amb el grup

- Fer saber a l'alumnat que mantindrem una postura de tolerància zero amb qualsevol tipus d'agressions .
- Treballar per a crear un clima escolar de rebuig als maltractaments, per mitjà de sessions de tutoria en què s'aborde el problema de mode indirecte.
- Treballar l'empatia i expressió dels sentiments de manera assertiva.
- Proposar estratègies didàctiques que ajuden a cohesionar el grup: mètodes cooperatius.
- Proposar la formació per a crear equips de mediació per a la resolució de conflictes.

5.- Amb les famílies

- Cal comptar amb totes les famílies afectades i sol·licitar la seua col·laboració. Els pares han de sentir-se recolzats per a evitar que prenguen iniciatives que agreugen la situació.
- Mantenir reunions individuals amb cada una de les famílies dels afectats/des per a informar-los de la conducta del seu fill/a i de les mesures que ha posat en marxa el centre. No es tracta de culpabilitzar, sinó de demanar col·laboració a les famílies a través de compromisos.

- Donar a les famílies la possibilitat d'expressar els seus sentiments, ajudant-los a analitzar la situació de forma proporcionada sense minimitzar els fets ni sobredimensionar les conseqüències.
- Oferir pautes que ajuden a afrontar de forma adequada la situació del seu fill/a.
- Mantenir informades les famílies dels afectats/des de les mesures proposades.
- No és aconsellable realitzar reunions generals de les famílies per a tractar estos temes, sent molt important fer-ho amb la màxima discreció i confidencialitat.

6.- Amb tota la comunitat educativa

- Reflexió global sobre la convivència en el centre.
- Revisió del Pla d'Acció Tutorial.
- Creació i difusió d'estructures i recursos per a rebre denúncies, reclamacions i queixes: bústia de suggeriments, telèfon amic, comissió de convivència..
- Formació del professorat en el maneig de conflictes i en l'ensenyança d'habilitats d'interacció personal i social.
- Formació de l'alumnat per a la mediació en conflictes: escolta activa, empatia, assertivitat...)
- Crear comissions d'alumnat que s'impliquen en la millora de la convivència: suport als nous, acompanyament a les víctimes.

Conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme

<p>A) Alumnat que altera greument la convivència</p> <p>Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i reincidentes, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.</p>
<p>Procediment d'intervenció en general</p> <p><u>1. Detectar i comunicar la situació.</u></p> <p>Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.</p> <p><u>2. Primeres actuacions.</u></p> <p>a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.</p> <p>b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.</p> <p><u>3. Mesures d'intervenció general. Mesures educatives correctores i disciplinàries.</u></p> <p>Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.</p> <p>La direcció del centre arrebregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.</p> <p>Es consideraran faltes greus o molt greus les següents:</p> <p>GREUS</p> <p>a) Els actes d'indisciplina, injúria i ofensa greus contra els membres de la comunitat escolar.</p> <p>b) L'agressió física greu contra els membres de la comunitat escolar.</p>

- c) Causar, per ús indegut danys greus en els locals, els materials i els documents del Centre, o en els objectes que pertanyen als altres membres de la comunitat educativa.
- d) Els actes injustificats que pertorben greument la vida acadèmica.
- e) Les actuacions irregulars encaminades a obtenir resultats sals merescuts en les proves d'avaluació.
- f) La sostracció de béns i objectes que pertanyen a altres membres de la comunitat escolar.
- g) La introducció i el consum de substàncies nocives en el Centre.

MOLT GREUS

- a) Els actes d'indisciplina, injúria i ofensa molt greus contra els membres de la comunitat educativa.
- b) L'agressió física molt greu contra qualsevol membre de la comunitat escolar.
- c) La suplantació de la personalitat en els actes de la vida docent i la sostracció, ocultació i falsificació de documents acadèmics.
- d) La incitació sistemàtica a actuacions greument perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
- e) Causar, intencionadament, danys molt greus en els locals, materials i documents del Centre o en els objectes que pertanyen a altres membre de la comunitat escolar.

El procediment serà coordinat per l'equip directiu del centre, psicopedagog/a del Centre, servici pedagògic escolar de zona, professor/a tutor/a de l'alumne/a, equip educatiu del grup, psicopedagog/a de la unitat psicopedagògica d'intervenció de la Direcció Territorial de Cultura, Educació i Esport (en casos extrems) i altres professionals (assistents socials, professorat de pedagogia terapèutica, educadors/es, monitors/es, etc.)

3.1. ACCIONS:

3.1.1. Es categoritzarà els tipus d'incidència tenint en comte les mesures cautelars i sancions que queden especificats en el Reglament de Règim Intern.

Per faltes greus

- a) Amonestació amb advertiment, en el qual s'inclourà un informe detallat del professor/a de la matèria o del tutor/a.
- b) Suspensió del dret d'assistència al Centre o a determinades classes per un període inferior a set dies de classe, sense que això implique una pèrdua d'avaluació i sense perjudici que això comporte la realització de determinades activitats o tasques en el domicili de l'alumne/a, sota la supervisió del professor/a o tutor/a.

Per faltes molt greus

- a) Pèrdua del dret d'avaluació contínua. L'alumne se sotmetrà a les proves finals.
- b) Privació del dret d'assistència al Centre o a determinades classes durant un període de set dies a un mes, sense perjudici que això comporte la realització de

determinades tasques en el domicili de l'alumne/a, sota la supervisió del professor/a o tutor/a.

- c) Inhabilitació per a cursar estudis en el Centre en què es va cometre la falta durant el temps que reste per a la finalització del curs escolar.
- d) Inhabilitació definitiva per a cursar estudis en el Centre en què es va cometre la falta.

Així mateix, s'establirà un perfil psicopedagògic de l'agressor/a, tenint en comte la fitxa elaborada a tal efecte (*Annex- Fitxa 8*).

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes additives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

B) Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissocial en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el pateix i per al medi en què desenvolupa la seua vida: família, escola, oci...

Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenvolupar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

Procediment d'intervenció específic

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels servicis psicopedagògics escolars, o el personal que es trobe en l'aula de convivència. Sempre l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família.

La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arreplega i anàlisi d'informació.

L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, recopilarà informació sobre la intensitat, durada, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne.

c) Avaluació psicopedagògica.

Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d) Sol·licitud de mesures de suport.

La direcció del centre pot sol·licitar, si el considera convenient, mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els servicis socials municipals, els servicis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

e) Recursos complementaris.

La direcció del centre pot, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f) Mesures educatives correctores i disciplinàries.

La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes.

C) Comunicació de les incidències

- a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.
- b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades

- a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.
- b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.
- c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

Maltractament infantil

Maltractament infantil

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de díhuit anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amence l'adequat desenvolupament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entès com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional.

El maltractament pot ser familiar o extra-familiar.

Protecció en l'àmbit escolar:

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil.

L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació. Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que pateixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

Gravetat i presa de decisions:

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebè o té menys de cinc anys, o si pateix una discapacitat que li impedeix autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional d'educació, el protocol que es posarà en marxa i la prioritat del cas.

L'avaluació exhaustiva correspon als servicis socials o al servici de protecció de menors.

Protocol d'actuació davant d'una situació observada de maltractaments i desprotecció del menor

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho comunicarà a l'equip directiu.

2. Actuacions immediates.

Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels servicis psicopedagògics escolars per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

3. Notificació.

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social (*Annex- Fitxa 9*). L'equip directiu demanarà l'assessorament del personal dels servicis psicopedagògics escolars.

4. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als servicis socials municipals de la localitat on resideix el menor, n'arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne i en remetrà una altra a la direcció general competent en matèria de protecció de menors de la Conselleria de Benestar Social.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'haurà d'informar la Inspecció Educativa, que sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

d) La comunicació a la família es realitzarà una vegada informades les autoritats competents, i serà realitzada per la direcció del centre.

Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als servicis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2 La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà:

– El full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social. (*Annex- Fitxa 10*).

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

Enllaç de la pàgina web de Benestar Social: <<http://www.bsocial.gva.es/va/web/menor>>

Violència de gènere

Violència de gènere
<p>S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, s'exerceix sobre ella pel fet de ser-ho. Esta violència comprèn qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjudi o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.</p>
<p>Tipus de violència de gènere:</p>
<p>a) Violència física: és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per homes amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per homes del seu entorn familiar, social i laboral.</p>
<p>b) Violència psicològica: és tota conducta que produisca desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per homes en el seu entorn familiar, social i laboral.</p>
<p>c) Violència econòmica: consisteix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.</p>
<p>d) Violència sexual i abusos sexuals: és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprèn qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.</p>
Protocol d'actuació davant d'una situació de violència de gènere.
<p><u>1. Identificació.</u></p> <p>Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.</p>
<p>a) Arreplegada d'informació.</p>

Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat, amb els servicis psicopedagògics escolars per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

b) Actuació.

En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requereix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari, s'establirà comunicació amb el servici especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.

c) Aplicació de mesures disciplinàries.

En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, considerant-se conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre.

2. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) En el cas que la incidència pugua ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII de l'ordre 62/2014 (*Annex- Fitxa 10*). Esta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:

- 1) Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors.
- 2) Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.
- 3) Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.

b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-lo a les forces de seguretat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els casos reincidents i en els que el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta

causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis

Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis
Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o servicis, tal com queden arrellegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.
Protocol d'actuació
<u>1. Detecció i comunicació de la incidència.</u> a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de servicis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre. b) Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delictes o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat. c) El professorat o el personal d'administració i servicis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant. e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI. f) La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en este protocol amb la màxima celeritat.
<u>2. Intervenció de la Direcció General de Personal.</u> La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es refereix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es compleixen els requisits previstos en la llei mencionada

perquè la persona sol·licitant pugui rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada.

4.3.- Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades, si es produeixen fora del centre.

Actuacions en general
<p>Segons s'arregla en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si estes situacions es produeixen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb esta.</p> <p>Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim intern de cada centre.</p>
Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre
<p>1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment del que s'ha apuntat anteriorment. En este cas, si la persona que pateix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podran utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors (<i>Annex- Fitxa 9</i>)</p> <p>2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que s'informe les autoritats competents.</p>
Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar.
<p>L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, seguirà el procediment següent:</p> <p>a) La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat competents.</p> <p>b) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o que atempte contra persones o instal·lacions en les proximitats del centre escolar, l'equip directiu arreglarà telemàticament les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, que està disponible en http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf, i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, a l'adreça de correu electrònic «convivencia@gva.es».</p> <p>c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern per mitjà de l'Àrea d'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració esmentat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet</p>

a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.

d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informará el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. Si no s'ha realitzat cap comunicació d'incidències, l'esmentada direcció general informará també d'esta circumstància.

5. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT.

El foment d'una bona convivència en els centres educatius ha d'entendre's com la necessitat de millorar les relacions interpersonals, grupals, comunitàries i institucionals de la comunitat educativa i de la societat. El centre educatiu no sempre pot solucionar per si sol tots els problemes relacionats amb la convivència pel que és totalment imprescindible la col·laboració amb agents externs (administracions locals, forces de seguretat...) que poden recolzar als centres educatius, tant en labors preventives com en la intervenció directa davant dels problemes de convivència. L'eficaç coordinació entre els centres educatius i els agents externs és un element bàsic a tindre en compte en el Pla de Convivència.

L'equip directiu promou la investigació, el desenvolupament i la innovació en l'elaboració i difusió de metodologia, recursos, materials per al desenvolupament de la convivència en el centre.

Es tindran en compte plans de formació en matèria de convivència escolar amb els objectius següents:

a) Per al professorat.

1. Dotar el professorat de recursos bàsics per a la detecció, la prevenció i la resolució de conflictes.
2. Promoure la implicació del professorat a través del projecte educatiu del centre i del pla de convivència.

b) Per a les famílies.

1. Sensibilitzar els pares, mares, tutors o tutores sobre la importància de previndre conductes violentes, xenòfobes o sexistes en els seus fills i filles.
2. Dotar les famílies de recursos per a detectar la implicació dels seus fills o filles en conflictes i donar pautes d'actuació.
3. Promoure la implicació de les famílies en l'aplicació del pla de convivència.

Per allò, es promou xarrades d'interès en convivència tant per al professorat com per a l'alumnat i les famílies periòdicament, en col·laboració amb el CEFIRE, Policia Nacional i Serveis Socials Municipals.

6. ESTRATÈGIES PER A REALITZAR LA DIFUSIÓ, EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PLA.

El Centre porta un registre sistemàtic de totes les mesures o accions que desenvolupa per a treballar el clima escolar des de tots els àmbits. Les mesures que el centre selecciona són acords amb els objectius i principis del model de convivència definit i assumit pel centre. Contenen tant mesures de caràcter preventiu (treballen la convivència per a evitar que es produïska el conflicte) com d'intervenció (actuen quan els conflictes s'han manifestat).

Est registre de mesures es producte de l'acord i compromís de tota la comunitat educativa per a previndre els possibles problemes de convivència i millorar les relacions de la comunitat escolar.

L'anàlisi de la situació general del centre i la concreció que es fa del Pla ens indica les fortaleses i debilitats de les estratègies que es desenvolupen pel que, en funció de les mateixes, es poden determinar quines són les necessitats de formació i quins recursos es requereixen: materials, protocols d'actuació, etc.

Es poden establir dos nivells de difusió. Un inicial a nivell institucional i general para sensibilitzar a les comunitats educatives sobre la necessitat de treballar en els centres per a millorar la convivència en els mateixos i un altre posterior a nivell de centre.

Al ser el Pla de Convivència un pla global en què les accions que es plantegen se dirigeixen a tots els sectors i àmbits del centre, ha de donar-se a conèixer a tots la sectors de la comunitat educativa de cada centre. La Comissió de Convivència del centre establirà els mecanismes més apropiats perquè el Pla de Convivència escolar siga conegut per tota la comunitat educativa.

L'avaluació del Pla s'arreglarà mitjançant uns qüestionaris d'avaluació arregats en l'Annex (*Annex- Fitxa 11*).

7. PROCEDIMENT PER A ARTICULAR LA COL·LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS EN EL PLA.

La connexió del centre educatiu amb el seu entorn és un aspecte fonamental dins d'un model d'escola capaç d'adaptar-se a les necessitats reals de l'alumnat i de les seues famílies, posant en valor els recursos que el propi entorn pot oferir per a millorar el procés educatiu.

Un dels objectius que es persegueixen amb el pla de convivència en el centre docent és facilitar la cooperació amb entitats i institucions de l'entorn que contribuïsquen a la construcció de comunitats educadores.

El centre sempre s'ha esforçat a articular la col·laboració amb entitats i institucions de l'entorn per a la conscienciació i formació tant de l'alumnat com de les famílies. De manera que, la directora podrà subscriure acords amb les associacions de pares i mares de l'alumnat, així com amb altres entitats que desenvolupen programes d'acció en l'àmbit educatiu, per a tractar la convivència en la comunitat educativa.

ANNEX

Annex- Fitxa 1

FITXA D'ARREPLEGADA DE DADES:

NOM I COGNOMS							
DATA		ÀREA		AULA O ESPAI			
INCIDENT							
CAUSES	Characterials		DPE *		Familiars		Socioambientals
SOLUCIONS							

* Disfuncions del Procés Educatiu

**FITXA DE RESOLUCIÓ DE PROBLEMES DE COMPORTAMENT
(INFANTIL I PRIMER CICLE)**

NOM:.....**CURS:**.....
DATA:..... **ÀREA:**..... **HORA:**.....

1.-LLOC ON HA PASSAT EL PROBLEMA

- classe
- pati
- corredor i escales

2.-ASSENYALA QUE HA PASSAT (El professor dialoga amb l'alumne i li ajuda a omplir la fitxa)

AULA

- faig el meu treball i no moleste
- escolte el professor/a
- escolte els meus companys
- alce la mà per a participar
- estic assegut correctament
- arribe puntual a classe
- porte els materials a classe
- respecte als meus companys
- respecte els materials

PATI

- utilitze les papereres
- respecte les normes dels jocs
- esmorze i m'ho menje tot
- solucione els problemes parlant
- demane ajuda als professors quan hi ha problemes

3.- QUÈ POTS FER PER A SOLUCIONAR EL QUE HA PASSAT? (A omplir pel professor)

.....
.....
.....
.....

4.- VAIG A ESFORÇAR-ME I MILLORARÉ EN:

.....
.....
.....
.....

Signa l'alumne:

Signa el professor/a

FITXA DE RESOLUCIÓ DE PROBLEMES DE COMPORTAMENT

NOM			CURS	
DATA		ÀREA	HORA	

1.- Explica què ha passat.

2.- Assenyala quines normes NO has complit:

MANTINDRE UN BON COMPORTAMENT

Mantindre el to de veu adequat per a no molestar als altres.

RESPECTAR LES NORMES DE COMUNICACIÓ

Escoltar al que parla. Demanar la paraula. Respectar altres opinions. Ser respectuos amb el nostre llenguatge.

RESPECTAR EL COL·LEGI, ELS MATERIALS I LES SEUES INSTAL·LACIONS.

Utilitzar les papereres. Cuidar els materials. Respectar les instal·lacions. Desplaçar-se en ordre i en silenci.

TERMINAR ELS TREBALLS

S'ha d'acabar tots els treballs, sense copiar-se ni distraure's, esforçant-se per fer-los bé, amb ordre i neteja. Aprofitar el temps a classe.

DUR ELS MATERIALS NECESSARIS

GAUDIR DEL TEMPS D'ESPLAI

Respectar les normes dels jocs. Respectar les normes de pati. Solucionar els conflictes dialogant.

RESPECTAR ALS ALTRES.

Solucionar els conflictes dialogant, sense cridar ni discutir. Ser respectuos amb els altres.

RESPECTAR ALS PROFESSORS, A LES PROFESSORES I A LA RESTA DEL PERSONAL DEL COL·LEGI.

Escoltar les indicacions dels professors, professores i a la resta del personal del col·legi. Ser respectuós amb els professors i les professores i amb la resta del personal del col·legi.

3.- Què pots fer per a solucionar el que ha passat?.

4.- Comta com deu ser el teu comportament en classe i en què coses pots millorar.

SIGNATURA DE L'ALUMNE/A

PROFESSOR/A

--	--

Annex- Fitxa 3

SOL·LICITUD D'INTERVENCIÓ EN CASOS D'ACAÇAMENT I INTIMIDACIÓ ENTRE COMPANYS/ES

SRA. DIRECTORA DEL **CEIP JOSÉ GARCÍA PLANELLS**

DATA: .....

MOTIU DE LA DEMANDA: .....

.....

.....

.....

BREU DESCRIPCIÓ DELS FETS

[Empty box for description of facts]

SIGNAT

Annex- Fitxa 4

MODEL D'INFORME EN CASOS DE MALTRACTAMENT O BULLYING ENTRE COMPANYS/ES

1.-DADES D'IDENTIFICACIÓ

CENTRE	NÚM. DE TELÈFON
DIRECCIÓ	LOCALITAT
ALUMNE/A VÍCTIMA:	CURS: EDAT:
AGRESSOR/A PRINCIPAL:	CURS: EDAT:
AGRESSOR/A 2:	CURS: EDAT:
AGRESSOR/A 3:	CURS: EDAT:

DATA DE LA SOL·LICITUD:

ORIGEN DE LA SOL·LICITUD:

_____ Família

_____ Alumne/a

_____ Tutor/a

_____ Professorat

_____ Orientador/a

_____ Altres

2.- RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

2.1.- TIPUS D'AGRESSIÓ

A.V.: Alguna vegada
M.V.: Moltes vegades

	SI	NO	A.V.	M.V
Verbal				
	Insults, malnoms, amenaces, xantatges.			
Social				
	Rebuig, aïllament, “fer el buit”.			
Psicològica				
	Humiliacions, posar en ridícul, difondre rumors.			
Física				
	Amagar, trencar materials, colps, puntellons, espentes.			
Acaçament/abús sexual				

2.2.- ESPAIS ON ES PRODUÏX L'ACAÇAMENT O INTIMIDACIÓ

	En la classe
	Corredors/canvis de classe
	Banys
	Vestuaris
	Entrades i eixides del centre
	En el menjador
	En l'autobús
	Fora del centre
	Altres

2.3.- FETS OBSERVATS

Conducta:

Data_____LLoc_____Observat per_____

Conducta:_____

Data_____LLoc_____Observat per_____

Conducta:_____

Data_____LLoc_____Observat per_____

Conducta: _____

_____

Data _____ Lloc _____ Observat per _____

Conducta: _____

3.- ANÀLISI DE LA INFORMACIÓ I MESURES D'URGÈNCIA

REUNIÓ CONVOCADA PER:

EL SENYOR/SRA.....CARREC.....

ASSISTENTS:

.....
.....
.....
.....
.....

BREU DESCRIPCIÓ DELS FETS

.....
.....
.....
.....
.....
.....

MESURES URGENTS

.....
.....
.....
.....
.....

PROTECCIÓ A LA VÍCTIMA

MESURA: .....
.....
.....

.....
.....

RESPONSABLE .....

.....

APLICACIÓ DE MESURES DISCIPLINÀRIES CAUTELARS:

.....
.....

OBERTURA D'EXPEDIENT DISCIPLINARI	
SI	NO
DATA.....	
INSTRUCTOR/A.....	
DADES DE L'ALUMNE/A.....	

En el cas de no confirmar-se l'acaçament entre companys/es, el pla d'actuació arreplegarà les mesures preventives que s'aplicaran en els diferents sectors que componen la comunitat educativa.

Annex- Fitxa 5 (Model d'informe)

MODEL DE RECOLLIDA DE DADES DE TUTOR/PROFESSOR/ORIENTADOR

TIPUS D'INCIDÈNCIA		AUTOR		LOCALITZACIÓ		FREQUÈNCIA	
				DINS DEL CENTRE	FORA DEL CENTRE	QUANTES VEGADES	DES DE QUAN
FÍSIC	Espentes Puntellons † Colps † Calbots (colitxos) † Li llancen coses † Amaguen les seues coses † Trenquen les seues coses † Robatoris † Galtades † Palisses † Amenaça amb armes † Altres.....	COMPANYS D'AULA	† 1 sol autor † Més d'un.....	Aula amb professor † Aula sense professor † Corredors † Pati † Lavabos † Gimnàs † Vestidors † Menjador † Autobús escolar † A l'eixida de classe † A l'eixida del centre † Altres.....	† De camí a casa † De camí a classe † Al voltant de l'escola † Al meu barri † En una discoteca/bar † Una instal·lació esportiva † Altres.....	† Poques vegades † Algunes vegades † Totes les setmanes † Quasi tots els dies † Quasi sempre	† Uns dies † Diverses setmanes † Diversos mesos † Tot el curs † Des de sempre
		COMPANYS DE CURS	† 1 sol autor † Més d'un.....				
		COMPANYS DE CENTRE	† 1 sol autor † Més de 1.....				
		EDAT	† = que la víctima † < que la víctima..... † > que la víctima.....				
		SEXE	† Xiquet † Xiqueta				
VERBAL	† Malnoms † Difamacions † Insults † Menyspreus † Desafiaments † Provocacions † Amenaces † Acovardir (fer por) † Comentaris xenòfobs † Altres.....	TÉ EL SUPORT D'ALTRES COMPANYS?	† Sí † No	QUAN VA OCÓRRER?	† Un dia de classe † Cap de setmana o festiu † Vacances		
		HI HA DESIGUALTAT DE FORÇA FÍSICA?	† Sí † No				
SOCIAL	† Difondre rumors (faules) † Aïllar/ignorar † Burles † Pintades † No deixar participar	VAN HAVER-HI TESTIMONIS?	† Cap † Companys/es † Tutor/a † Professors/es † Familiars				

	† Humiliacions † Extorsions (obligar a fer coses)		† Altres..... .....
SEXUAL	† Comentaris de tipus sexual † Acaçament † Tocaments † Tocaments amb violència † Relació forçada	QUINA VA SER LA SEUA REACCIÓ?	† Tallar la situació † Informar-ne a un adult † No va fer-hi res † Animar l'autor † Ajudar l'autor

Informació rellevant de la plantilla

- † Existix un alumne o un grup d'ells que abusa sistemàticament d'altre.
- † Un sol alumne patix la intimidació (personalització).
- † Existix desigualtat de poder (desequilibri de força física, social o/i psicològica) entre els alumnes enfrontats.
- † La víctima es incapaç de defensar-se.
- † L'acció sobre la víctima és repetida, es prolonga en el temps i ocorre sovint (alumne atemorit).
- † Sol passar lluny de la presència d'adults (invisibilitat).
- † L'autor/s tenen el suport del grup.

Si es donen els cinc primers casos, convé informar-ne a la inspecció educativa tot adjuntant la resta de la informació recopilada sobre el cas.

Breu descripció dels fets

Mesures adoptades:

Obertura d'expedient disciplinari

- Sí
- No

Data d'inici:

Dades de l'alumne/a:

Instructor/a:

Cautelars

Altres: educatives, preventives, etc.

**MODEL D'ENTREVISTA PROFESSOR/TUTOR/ORIENTADOR AMB VÍCTIMA
(VOLUNTÀRIA, PERÒ MOLT CONVENIENT)**

PERFIL DEL CAS VÍCTIMA DE LA INCIDÈNCIA					
A QUI HO HA CONTAT?	☐ Ningú ☐ Companys/es ☐ Tutor/a ☐ Professores/es ☐ Equip directiu ☐ Familiars ☐ Altres.....	DE QUINA FORMA INTERVÉ EL CENTRE?	☐ Parlem amb les famílies ☐ Es deriva al D. d'Orientació ☐ S'obri un expedient ☐ S'obri un procés de mediació ☐ Se n'assabenta la policia ☐ No ho sap	HAVIA TINGUT ABANS PROBLEMES AMB ALTRES COMPANYS/ES?	☐ Sí ☐ Sí, d'altre tipus ☐ No
QUI HA INTERVINGUT EN LA INCIDÈNCIA?	☐ Amics ☐ Xics/xiques testimonis ☐ Pare-mare ☐ Professors/es ☐ Altre adult ☐ Ningú	HA FALTAT A CLASSE PER CULPA DE L'ACAÇAMENT?	☐ Mai ☐ Alguna volta ☐ Sovint ☐ Quasi tots els dies	QUIN MITJÀ HAURIA ANIMAT A LA VÍCTIMA A CONTAR-HO ABANS?	☐ Millor comunicació familiar ☐ Millor comunicació tutor ☐ Una bústia anònima ☐ Un telèfon d'ajuda ☐ Una adreça electrònica ☐ Més informació ☐ Altres.....
QUI HA PRES ALGUNA MESURA PER A ATURAR-LA?	☐ Companys/es ☐ Tutor/a ☐ Professors/es ☐ Familiars ☐ Altre adult ☐ Ningú	PER QUÈ CREU QUE HO VAN FER?	☐ No ho sap ☐ Els va provocar ☐ És més feble ☐ És diferent ☐ Per a molestar ☐ Perquè s'ho mereix	HI HA MEDIACIÓ EN EL CENTRE?	☐ Sí ☐ No
HA DONAT ALGÚN RESULTAT?	☐ Ha posat fi al problema ☐ Ho ha atenuat ☐ Ho ha intensificat ☐ Tot continua igual	SOVINT SENT POR DE SER ACAÇAT?	☐ Sí ☐ No	COM ET TROBARIES MÉS SEGUR?	
QUÈ FA EL PROFESSORAT QUAN OCORRE?	☐ Parla amb els implicats ☐ S'ignora el que ha passat ☐ Es parla sobre el tema ☐ Expedient ☐ Res, no se n'assabenten ☐ Altres.....	SAP SI ACACEN ALTRES COMPANYS/ES?	☐ Sí..... ☐ Creu que ..... ☐ No	COM CREUS QUE ES PODIA HAVER EVITAT?	☐ No ho sap ☐ No es pot ☐ Ajuda familiar ☐ Ajuda professors ☐ Ajuda companys

RECOLLIDA DE DADES DEL PROFESSOR/TUTOR/ORIENTADOR A LA FAMÍLIA

DADES PERSONALS		Passos PREVIS		DETECCIÓ SÍMPTOMES DEL POSSIBLE MALTRACTAMENT			
EDAT							
PARES	FILL AFECTAT	HA EXPOSAT EL PROBLEMA AL TUTOR/A?	☐ Sí ☐ No	DES DE QUAN SOSPITA QUE LI PASSA?	☐ Uns dies ☐ Diverses setmanes ☐ Diversos mesos ☐ Tot el curs ☐ Des de sempre		
☐ > 20 anys ☐ 21-25 anys ☐ 26-30 anys ☐ 31-35 anys ☐ 36-45 anys ☐ 46-50 anys ☐ < 50 anys	☐ > 6 anys ☐ 6-8 anys ☐ 9-10 anys ☐ 11-12 anys ☐ 13-14 anys ☐ 15-16 anys ☐ < 16 anys	HO HA NOTIFICAT A LA DIRECCIÓ?	☐ Sí ☐ No	HA NOTAT EN EL SEU FILL CANVIS D'HÀBITS O ACTITUD?	☐ Sí..... .... ☐ No	TÉ POCS AMICS?	☐ Sí ☐ No
SEXE	☐ Mare ☐ Pare ☐ Xiqueta ☐ Xiquet	HA TROBAT AJUDA EN L'ACTUACIÓ DEL CENTRE?	☐ Sí..... .... ☐ No	NOTA MÉS IRRITABLE O ANSIÓS EL SEU FILL O FILLA?	☐ Sí ☐ No	LI FALTEN MATERIALS AMB FREQUÈNCIA?	☐ Sí ☐ No
CURS	.....	S'HA PRES ALGUNA MESURA?	☐ Sí..... .... ☐ No	HA TINGUT PROBLEMES AMB LES NOTES?	☐ Sí ☐ No	HA NOTAT DESTROSSES EN LA SEUA ROBA O MATERIAL?	☐ Sí ☐ No
CENTRE EDUCATIU	.....	HA DONAT ALGUN RESULTAT POSITIU?	☐ Sí ☐ No	PARLA DE L'ESCOLA A CASA?	☐ Sí ☐ No		
LOCALITAT	.....	ESTÀ SATISFET AMB LES MEURES ADOPTADES?	☐ Sí ☐ No	INVENTA EXCUSES PER NO ANAR A CLASSE?	☐ Per un o diversos companys ☐ Centre nou ☐ Algun professor ☐ Altres.....		

DADES PERSONALS	
<p>Centre educatiu/codi:..... .....</p> <p>Ciutat:..... .....</p> <p>Nom:..... .....</p> <p>Edat:..... .....</p> <p>Sexe: ☐ Xiquet ☐ Xiqueta</p> <p>Curs/grup:.....</p> <p>Data del succés:.....</p>	<p>- Origen de la demanda d'intervenció:</p> <p>☐ Director/a ☐ Cap d'estudis ☐ Orientador ☐ Xiquet agredit ☐ Mare/pare ☐ Familiar ☐ Tutor/a ☐ Professor/a ☐ Amic/amiga ☐ Company/a</p> <p>- Situació respecte de l'incident:</p> <p>☐ En pateix ☐ En contempla ☐ En coneix ☐ N'infingix</p>

Data de notificació/requeriment d'intervenció _____

Annex- Fitxa 6

ACAÇAMENT ESCOLAR

La violència és tota acció intencional que danya o busca danyar tercers. Quan eixos tercers són persones, la violència pot ser de diversos tipus: física, emocional, sexual.

La violència pot ocórrer en molts llocs; per exemple, en les llars, en els carrers, en els llocs de treball, en els camps d'esports i en les escoles.

Quan la violència exercida contra les persones ocorre en les instal·lacions escolars, o en la contornada de l'escola, o durant les activitats extraescolars, llavors es parla de violència escolar, i pot ser del professorat cap a l'alumnat, de l'alumnat cap al professorat i inclús cap a personal no docent del centre.

No obstant, la més freqüent es dona entre l'alumnat: huit de cada deu estudiants diuen que han presenciats algun acte de violència escolar entre l'alumnat. Allò més habitual és que les baralles, insults, etc., siguin merament ocasionals.

A vegades, no obstant això, la violència escolar es reitera i ho fa en un marc de desequilibri de poder, açò és: qui agredix és més fort físicament que la víctima o, almenys, esta així ho pensa, raó per la qual se sent intimidada.

L'acaçament escolar (o bullying, que és el seu terme en anglés) és una forma característica i extrema de la violència escolar que té estes característiques:

- Es dona entre iguals.
- Suposa un abús de poder o desequilibri de força.
- Es reitera en el temps.
- És intimidatòria.

L'acaçament escolar, en definitiva, no és una forma de violència esporàdica, que és la forma dominant de violència escolar. No és una baralla, un insult o una amenaça aïllada, les conseqüències de la qual no solen anar més enllà. L'acaçament escolar és, al contrari, una espècie de tortura, sovint metòdica i sistemàtica, que suposa l'existència d'un clar abús de poder. Tal vegada qui acaça no siga en realitat més fort que la víctima, però esta ho creu així; per eixa raó s'atemorix.

L'abús de poder és tan manifest que, encara que l'acaçament pot ser realitzat per una sola persona, sovint és consumat per un grup. A més, a vegades, ocorre davant del silenci, la indiferència o la complicitat de companys o companyes.

Dades

El Centre Reina Sofía ha realitzat esta investigació a partir d'una enquesta d'elaboració pròpia. L'enquesta va ser administrada entre el 20 de maig i el 2 de juny de 2005 per l'empresa d'estudis de mercat i opinió pública Metra-Seis.

Van ser entrevistats 800 adolescents d'entre 12 i 16 anys, d'ambdós sexes, escolaritzats i distribuïts proporcionalment segons sexe, edat, agrupació de comunitats autònomes, i grandària del municipi.

Dels resultats obtinguts destaquen els següents:

- De cada 100 escolars, 75 han presenciats algun acte de violència escolar. La majoria dels actes presenciats (8 de cada 10) eren de tipus emocional, i la mitat d'estos eren freqüents.
- 15 han sigut víctima de violència escolar en general. 8 de cada 10 han patit, en concret, maltractament emocional i, d'estes, quasi 4 l'han patit de forma persistent.
- 3 han patit acaçament escolar en particular. 9 de cada 10 víctimes d'acaçament han patit maltractament emocional i set maltractament físic. 7 de cada deu víctimes d'acaçament són xiques i 4 de cada 10 tenen 13 anys.
- 8 són agressors. Majoritàriament (7 de cada 10) són xics.

Dades interessants:

La “lleï del silenci” no està tan generalitzada. Ni els testimonis, ni les víctimes es queden majoritàriament muts davant de la violència escolar. Els testimonis solen intervindre i contar-ho, especialment als professors. 4 de cada 10 víctimes també ho conten al professorat.

Els agressors escolars no solen autopercebre's com a agressors, sinó com a defensors: creuen que es defenen d'agressions o provocacions de les víctimes, és a dir, s'autojustifiquen, a causa d'una forta distorsió cognitiva. En eixe cas seria convenient que reberen atenció psicològica.

Quan el nostre fill està sent víctima d'acaçament en l'escola, els pares tenim molt a fer per a ajudar a eradicar el problema. Normalment, es duen a terme accions conjuntes amb la direcció del centre escolar, preparada per a arreplegar i aportar informacions que servisquen per a analitzar la situació, informar sobre ella, i sol·licitar l'ajuda necessària per a acabar amb la situació. És important que sapiem que està al nostre abast i és la nostra obligació fer tot el possible per a acabar amb este tipus de violència. Però hem de treballar amb l'escola, el seu professorat i equip directiu, els quals mostraran sempre la seua predisposició a no tolerar cap tipus d'abús.

Encara que moltes vegades no és fàcil treballar junts en la recerca de solucions, és l'única via de detindre este tipus d'accions.

Estes actuacions no han de ser diferents si en lloc de ser el nostre fill l'agredit, és l'agressor.

Identificar el teu fill com a víctima de violència escolar. Què fer?

Com reconèixer que el teu fill és víctima de violència escolar?

Indicadors psicològics

- Presenta canvis temperamentals d'humor (més del normal en l'adolescència).
- Es mostra trist i deprimít.
- S'aïlla de la realitat.

Indicadors interpersonals

- Passa moltes hores a soles i no ix amb els seus amics.
- Abandona bruscament activitats que abans realitzava amb el grup d'amics.
- Presenta poques o nul·les relacions amb companys de la seua classe o centre.

Indicadors escolars

- Parla poc o gens de les seues activitats en el centre escolar o evita qualsevol pregunta respecte d'això.
- Ha empitjorat el seu rendiment escolar
- Presenta símptomes psicossomàtics el diumenge o el dia abans d'incorporar-se al col·legi o a l'institut. Es manifesten, per exemple, amb dolors abdominals, vòmits, mals de cap, etc.
- Evita anar al col·legi, o s'excusa per a faltar a classe.
- Ix de casa amb el temps just per a arribar al centre escolar per no haver d'interactuar fora de la classe.
- Defuig trobar-se en el carrer amb determinades persones del seu entorn escolar.

Indicadors d'agressió

- Es queixa moltes vegades de ser objecte d'insults, burles o agressions en el centre escolar.
- Comenta que se li perden sovint els materials escolars o els diners.
- Arriba a casa amb la roba esgarrada.
- Presenta blaüres o ferides.

Què fer?

Davant d'una potencial situació d'acaçament:

- No espereu que el vostre fill parle sobre la seua situació. Ajudeu-lo a trencar la “lleï del silenci” que sol envoltar la violència escolar. Parleu-li del maltractament escolar en general.
- Feu-li sentir confiança.
- Parleu clarament amb el vostre fill sobre els indicis que pareixen delatar que està sent víctima de maltractament.
- Abordeu el problema amb serenitat, açò el farà sentir segur

En cas que es confirme la situació d'acaçament:

Amb el vostre fill

- Induïu-li confiança, de manera que sàpiga que compta amb vosaltres.
- Parleu mostrant-li suport i seguretat.
- Feu-li veure que és una situació transitòria i que té solució.
- Analitzeu les possibles alternatives de solució.
- Propicieu activitats en què pugua relacionar-se amb altres xics o xiques de la seua edat, sense forçar la situació.
- Feu-li sentir la necessitat d'afrontar la situació, motivant-lo que parle amb la persona del centre escolar que li oferisca major confiança

Amb el centre escolar

- Plantegeu amb la serenitat deguda la situació, i busqueu solucions de manera conjunta amb el centre i amb els recursos de la Conselleria d'Educació.
- Planifiqueu juntament estratègies per a acabar amb la situació.
- Busqueu ajuda dels professionals que siguen necessaris per a ajudar el vostre fill.
- Important: Qualsevol pas que la família done ha de ser conegut i acordat prèviament amb el fill.

Identificar conducta violenta en el centre escolar per part del teu fill. Què fer?

Com reconèixer que el teu fill es comporta de forma violenta en el centre escolar?

- Es mostra rebel i no compleix les normes familiars, socials, etc.
- Sempre vol tindre l'última paraula.
- És prepotent de forma contínua amb els seus germans, cosins o cercle més pròxim.
- És dominant en les relacions amb els seus amics.
- No es posa en el lloc d'altres persones quan se li demana reflexionar sobre la seua conducta.
- Mai o poques vegades accepta que és responsable dels seus actes i demana disculpes.
- Gaudeix mofant-se i humiliant els seus amics cada vegada que té oportunitat de fer-ho.
- Parla de forma despectiva d'algun company o companya de la seua classe.
- Està integrat en una colla conflictiva.
- Es jacta de les seues accions violentes.

Què fer?

Si vos assabenteu que el vostre fill és un agressor escolar, manteniu la calma. És una situació transitòria que es pot solucionar. Però actueu ràpid.

Amb el vostre fill.

No espereu que parle sobre la seua situació. Abordeu-lo amb preguntes clares i directes sobre la vostra sospita.

- Si heu sigut informats pel centre escolar d'una agressió per part del vostre fill, parleu amb ell i convideu-lo a posar-se en el lloc de la víctima. Parleu del problema del qual vos han informat, expresseu-li que este tipus de comportament no és tolerable.
- Feu-li saber que este tipus de conducta tindrà una sanció immediata per la vostra part.

- Apliqueu la sanció de forma immediata.
- Si no vos sentiu amb l'autoritat suficient per a abordar este problema amb el vostre fill, heu de buscar ajuda d'una persona que puga tractar-lo amb ell.
- Busqueu ajuda dels professionals que siguen necessaris per a ajudar-lo.

Amb el centre escolar

- Plantegeu amb serenitat la situació a la recerca de suport, ajuda, orientació i consell.
- Busqueu solucions de manera conjunta.
- Freqüenteu contínuament el centre escolar fins que cesse el comportament violent del vostre fill.
- Pacteu normes que es complisquen tant en el centre escolar com a casa.
- Recolzeu les decisions preses pel centre escolar, no les discutiu davant del vostre fill. Si no hi esteu d'acord, parleu-les en privat amb les persones encarregades.
- Si el maltractament al seu company ha ocorregut en grup, demaneu-li que trenque els vincles amb eixos companys, i tracteu d'oferir-li altres vies d'integració social fora d'eixos grups.

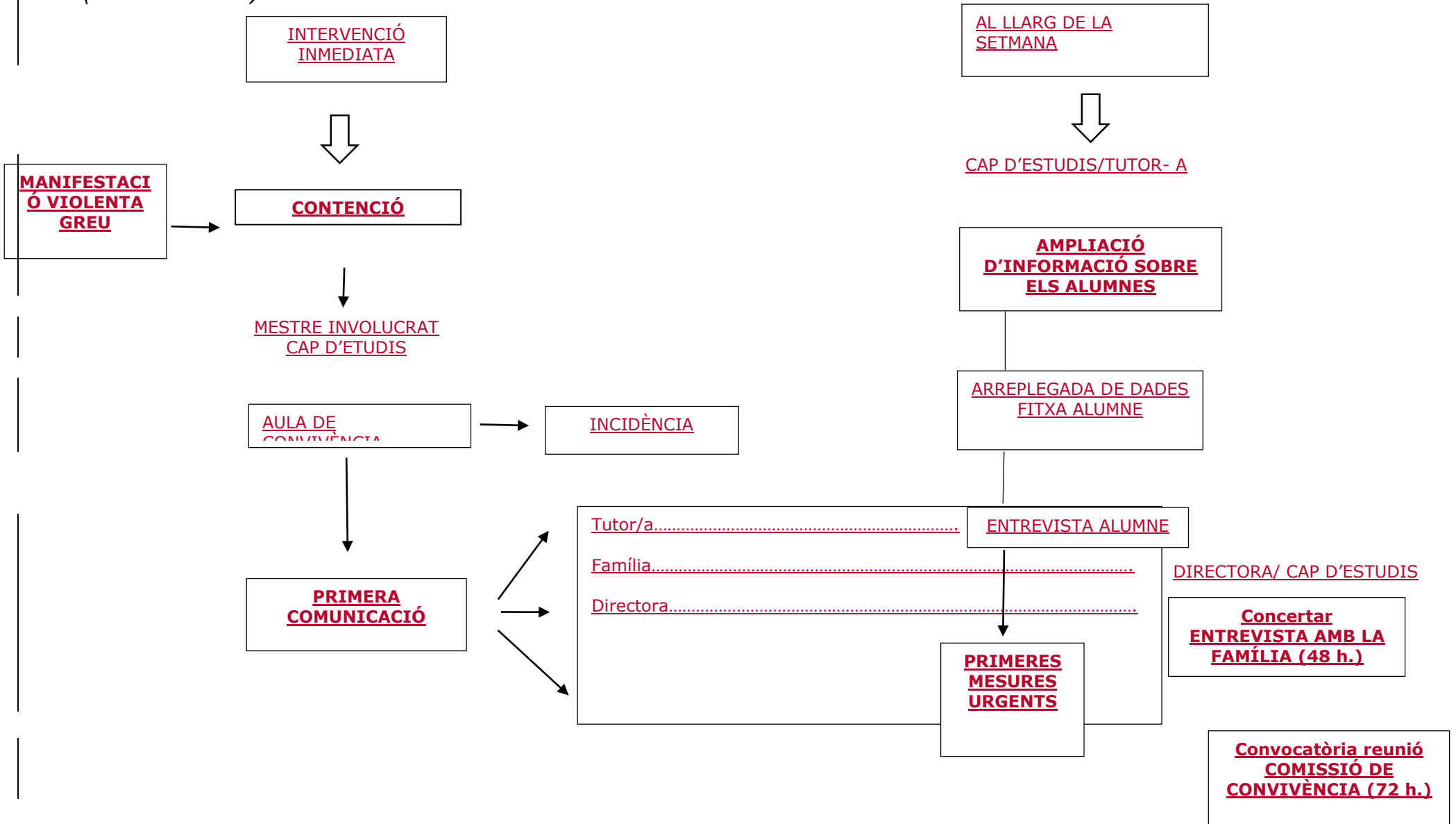
Important

- Recordeu que els comportaments violents no desapareixen d'un dia per l'altre.

Recomanem:

- Establir normes clares en casa i supervisar que es complisquen.
- Oferir models de conducta pacífica i ensenyar a mantindre la calma davant de situacions estressants.
- De vegades, convé acudir a teràpia conjunta per a afavorir la resolució pacífica dels conflictes

(Annex- Fitxa 7)

Annex- Fitxa 8

FITXA DE PERFIL PSICOPEDAGÒGIC

1. DADES INDIVIDUALS	Nom i Cognom:	
	Data de Naixement:	
	Adreça:	
	Telèfons:	
	Escolarització anterior:	
	Nombre de germans:	Posició que ocupa: Edats:
	Nom del pare:	Professió:
	Nom de la mare:	Professió:
2. HISTORIAL DE FALTES		
3. FACTORS PERSONALS (egocentrisme, impulsivitat, empatia, fracàs escolar...)		
4. FACTORS PSICOPATOLÒGICS (trastorns de la conducta, del control d'impulsos, adaptatius...)		
5. FACTORS FAMILIARS (maltractaments, estils educatius familiars...)		
6. FACTORS ESCOLARS (aplicació de mesures i resultats de les mateixes)		
7. FACTORS SOCIOCULTURALS (ètnies, barris...)		
8. PROBLEMES ASSOCIATS A LA CONDUCTA VIOLÈNTA (addiccions, problemes d'aprenentatge...)		
9. MESURES D'INTERVENCIÓ EFECTUADES		

10. VALORACIÓ	
---------------	--

Annex- Fitxa 9

		<p align="center">FULL DE NOTIFICACIÓ DE POSSIBLE SITUACIÓ DE DESPROTECCIÓ DES DE L'ÀMBIT EDUCATIU HOJA DE NOTIFICACIÓN DE POSIBLE SITUACIÓN DE DESPROTECCIÓN DESDE EL ÁMBITO EDUCATIVO</p>		
A DADES D'IDENTIFICACIÓ DEL/LA MENOR / DATOS DE IDENTIFICACIÓN DEL/LA MENOR				
COGNOMS / APELLIDOS		NOM / NOMBRE		☐ HOME / HOMBRE ☐ DONA / MUJER
DOMICILI (CARRER/PLAÇA, NÚM. I PORTA) / DOMICILIO (CALLE/PLAZA, NÚMERO Y PUERTA)		CP	LOCALITAT / LOCALIDAD	
PROVINCIA / PROVINCIA	TELEFON 1 / TELEFONO 1	TELEFON 2 / TELEFONO 2	E-MAIL	
CONVIU AMB (COGNOMS I NOM) / CONVIVE CON (APELLIDOS Y NOMBRE)				
☐ PARE / PADRE	☐ GERMANS/ES / HERMANOS/AS	☐ IAIA / ABUELA	☐ ONCLE/TIA / TIO/TIA	☐ ALTRE/A: / OTRO/A:
☐ MARE / MADRE	☐ IAIO / ABUELO	☐ PARELLA DEL PARE/DE LA MARE / PAREJA DEL PADRE/DE LA MADRE	☐ COSINS/ES / PRIMOS/AS	
B DADES DEL CENTRE / DATOS DEL CENTRO				
CENTRE / CENTRO			CODI / CÓDIGO	
DOMICILI (CARRER/PLAÇA, NÚM. I PORTA) / DOMICILIO (CALLE/PLAZA, NÚMERO Y PUERTA)			CP	LOCALITAT / LOCALIDAD
PROVINCIA / PROVINCIA	TELEFON / TELEFONO	FAX	E-MAIL	
C INDICADORS DE RISC OBSERVATS EN L'ALUMNE/A (assenyaleu amb una X si n'hi ha evidència) / INDICADORES DE RIESGO OBSERVADOS EN EL ALUMNO/A (señalar con una X si hay evidencia)				
INDICADORS DE SALUT I HIGIENE / INDICADORES DE SALUD E HIGIENE				
☐ Ve al centre sense desdejunar-se i no porta esmorzar. Demana menjar o pareix tindre fam. <i>Viene al centro sin desayunar y no trae almuerzo. Pide comida o parece tener hambre.</i>				
☐ Vist roba poc adequada. <i>Viste ropa poco adecuada.</i>				
☐ Presenta problemes d'higiene. <i>Presenta problemas de higiene.</i>				
☐ S'observen indicis de possible consum de tòxics. <i>Se observan indicios de posible consumo de tóxicos.</i>				
☐ Manifesta habitualment cansament o s'adorm en classe. <i>Manifiesta habitualmente cansancio o se duerme en clase.</i>				
☐ Presenta malalties o malalties físiques no ateses. <i>Presenta enfermedades o dolencias físicas repetidas no atendidas.</i>				
☐ Presenta ferides, senyals, la causa de les quals no clarifica la família. <i>Presenta heridas, señales, cuya causa no clarifica la familia.</i>				
☐ No porta habitualment les pròtesis o qualsevol ajuda tècnica prescrita. <i>No lleva habitualmente las prótesis o cualquier ayuda técnica prescrita.</i>				
INDICADORS EMOCIONALS / INDICADORES EMOCIONALES				
☐ Habitualment està tens, espantadís, es mostra desconfiat o excessivament reservat. <i>Habitualmente está tenso, asustadizo, se muestra desconfiado o excesivamente reservado.</i>				
☐ Se'l veu trist, plora ben sovint. <i>Se le ve triste, llora con frecuencia.</i>				
☐ Presenta canvis bruscos d'humor. <i>Presenta cambios bruscos de humor.</i>				
☐ Mostra apatia i desinterés per tot. <i>Muestra apatía y desinterés por todo.</i>				
INDICADORS D'ESCOLARITZACIÓ / INDICADORES DE ESCOLARIZACIÓN				
☐ Absentisme habitual. <i>Absentismo habitual.</i>				
☐ Arriba o se l'arreplega tard de forma habitual. <i>Llega o se le recoge tarde de forma habitual.</i>				
☐ Ve i va sol, a pesar de la seua curta edat i hi ha incertesa sobre qui l'arreplega. <i>Viene y va solo, a pesar de su corta edad y hay incertidumbre en quién lo recoge.</i>				
☐ Canvis bruscos en el seu rendiment escolar. <i>Cambios bruscos en su rendimiento escolar.</i>				
☐ No disposa de material escolar, ni participa de forma habitual en les activitats complementàries. <i>No dispone de material escolar, ni participa de forma habitual en las actividades complementarias.</i>				
<p><small>Les dades de caràcter personal que conté l'Impres podran ser incloses en un fitxer per al seu tractament per este organ administratiu, com a titular responsable del fitxer, en l'ús de les funcions pròpies que té atribuïdes i en l'àmbit de les seues competències. Així mateix, se l'informa de la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, tot això de conformitat amb el que disposa l'art. 5 de la Llei Orgànica 15/1999, de Protecció de Dades de Caràcter Personal (BOE núm. 298, de 14/12/99).</small></p> <p><small>Los datos de carácter personal contenidos en el Impreso podrán ser incluidos en un fichero para su tratamiento por este organo administrativo, como titular responsable del fichero, en el uso de las funciones propias que tiene atribuidas y en el ámbito de sus competencias. Asimismo, se le informa de la posibilidad de ejercer los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición, todo ello de conformidad con lo dispuesto en el art. 5 de la Ley Orgánica 15/1999, de Protección de Datos de Carácter Personal (BOE nº 298, de 14/12/99).</small></p>				<p align="center">REGISTRE D'ENTRADA REGISTRO DE ENTRADA</p>
<p><small>DATA ENTRADA EN ÒRGAN COMPETENT FECHA ENTRADA EN ÒRGANO COMPETENTE</small></p>				

CJAA/PP - IAC

DIN - A4

**FULL DE NOTIFICACIÓ DE POSSIBLE SITUACIÓ DE DESPROTECCIÓ
DES DE L'ÀMBIT EDUCATIU
HOJA DE NOTIFICACIÓN DE POSIBLE SITUACIÓN DE DESPROTECCIÓN
DESDE EL ÁMBITO EDUCATIVO**

**C INDICADORS DE RISC OBSERVATS EN L'ALUMNE/A (assenyaleu amb una X si n'hi ha evidència) (continuació)
INDICADORES DE RIESGO OBSERVADOS EN EL ALUMNO/A (señalar con una X si hay evidencia) (continuación)**

INDICADORS CONDUCTUALS / INDICADORES CONDUCTUALES

- Defuig el contacte amb altres persones. A penes es relaciona amb companys de la seua edat.
Rehuye el contacto con otras personas. Apenas se relaciona con compañeros de su edad.
- Busca exageradament la proximitat, el suport del mestre/a.
Busca exageradamente la cercanía, el apoyo del maestro/a.
- Mostra agressivitat física o verbal.
Muestra agresividad física o verbal.
- Es fa malbé sovint, s'autolesiona.
Se hace daño con frecuencia, se autolesiona.
- Pareix generalment absent.
Parece generalmente ausente.
- Crida l'atenció o molesta de forma contínua.
Llama la atención o molesta de forma continua.
- Parla alguna vegada de suïcidar-se o del desig de morir.
Habla alguna vez de suicidarse o del deseo de morir.
- Manifesta coneixements o comportaments sexuals inusuals per a la seua edat.
Manifiesta conocimientos o comportamientos sexuales inusuales para su edad.
- Es protegix o s'aparta quan un adult se li acosta.
Se protege o se aparta cuando un adulto se le acerca.
- Mostra dificultats en qüestions d'autonomia.
Muestra dificultades en cuestiones de autonomía.

INDICADORS DE RELACIÓ AMB LA SEUA FAMILIA / INDICADORES DE RELACIÓN CON SU FAMILIA

- Dificulta o no vol que es parle amb els seus pares.
Dificulta o no quiere que se hable con sus padres.
- Pareix que no vol anar a casa.
Parece que no quiere ir a casa.
- Aparent fredor o por en la trobada amb els pares.
Aparente frialdad o miedo en el encuentro con los padres.
- Els pares han acudit a arregar-lo en condicions no adequades per a la seua seguretat.
Los padres han acudido a recogerlo en condiciones no adecuadas para su seguridad.
- Pareix passar massa temps sol o amb supervisió poc adequada.
Parece pasar demasiado tiempo solo o con supervisión poco adecuada.
- Pareix assumir responsabilitats excessives per a la seua edat o capacitat.
Parece asumir responsabilidades excesivas para su edad o capacidad.

ALTRES INDICADORS O COMENTARIS / OTROS INDICADORES O COMENTARIOS

D ACTUACIONS PRÈVIES REALITZADES / ACTUACIONES PREVIAS REALIZADAS

E SOL·LICITUD D'ACTUACIONS / SOLICITUD DE ACTUACIONES

ACTUACIONES SOL·LICITADES / ACTUACIONES SOLICITADAS

**F DADES DE LA NOTIFICACIÓ
DATOS DE LA NOTIFICACIÓN**

DATA DE LA NOTIFICACIÓ / FECHA DE LA NOTIFICACIÓN

_____, ____ d _____ del _____

EL/LA PROFESSORIA / EL/LA PROFESOR/A

Firma: _____

**G DADES DE LA REMISSIÓ
DATOS DE LA REMISIÓN**

DATA DE LA REMISSIÓ / FECHA DE LA REMISIÓN

_____, ____ d _____ del _____

EL/LA DIRECTORIA O REPRESENTANT DE LA TITULARITAT
EL/LA DIRECTOR/A O REPRESENTANTE DE LA TITULARIDAD

Firma: _____

H NOTIFICACIÓ DIRIGIDA A / NOTIFICACIÓN DIRIGIDA A

EQUIP MUNICIPAL DE SERVICIS SOCIALS DE / EQUIPO MUNICIPAL DE SERVICIOS SOCIALES DE

PROVINCIA / PROVINCIA

ANNEX VII / ANEXO VII

	<p>MODEL DE COMUNICACIÓ AL MINISTERI FISCAL DE CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE I QUE PODEN SER CONSTITUTIVES DE FALTA O DELICTE PENAL</p> <p>MODELO DE COMUNICACIÓN AL MINISTERIO FISCAL DE CONDUCTAS GRAVEMENTE PERJUDICIALES PARA LA CONVIVENCIA EN EL CENTRO Y QUE PUEDEN SER CONSTITUTIVAS DE FALTA O DELITO PENAL</p>
---	---

MP031754

A DADES DEL CENTRE / DATOS DEL CENTRO

Codi del centre / Código del centro	Nom del centre / Nombre del centro	
Localitat / Localidad	Província / Provincia	Telèfon / Teléfono

B DADES DE QUI REALITZA LA COMUNICACIÓ / DATOS DE QUIEN REALIZA LA COMUNICACIÓN

DNI	Nom / Nombre	Cognoms / Apellidos
Càrrec que exercix en el centre / Cargo que desempeña en el centro		
Fax	Telèfon de contacte / Teléfono de contacto	Correu electrònic / Correo electrónico

C INFORME / INFORME

El dia _____ de _____ de l'any _____ s'ha produït la incidència que a continuació es descriu. La direcció del centre considera que hi ha una conducta greument perjudicial per a la convivència en el centre i que pot ser constitutiva de falta o delictes penal. En compliment de l'article 44 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, es comunica al Ministeri Fiscal.

El día _____ de _____ del año _____ se ha producido la incidencia que a continuación se describe. La dirección del centro considera que existe una conducta gravemente perjudicial para la convivencia en el centro y que puede ser constitutiva de falta o delito penal. En cumplimiento del artículo 44 del Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, se comunica al Ministerio Fiscal.

D DESCRIPCIÓ DE LA INCIDÈNCIA / DESCRIPCIÓN DE LA INCIDENCIA

(En la descripció han de constar els noms de l'agressor i la víctima i les adreces dels seus domicilis)
 (En la descripción deben constar los nombres del agresor y la víctima y las direcciones de sus domicilios)

E MESURES CAUTELARS ADOPTADES PEL CENTRE / MEDIDAS CAUTELARES ADOPTADAS POR EL CENTRO

La incidència ha sigut comunicada al registre central del PREVI
 La incidencia ha sido comunicada al registro central del PREVI

_____, _____ de _____, de _____

Firma _____

Les dades personals que conté l'imprés podran ser incloses en un fitxer perquè siguin tractades per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, fent ús de les funcions pròpies que té atribuïdes en l'àmbit de les seues competències, i es podrà dirigir a qualsevol òrgan seu per a exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, segons disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal (BOE núm: 298 de 14 desembre de 1999).

Los datos personales que contiene este impreso podrán ser incluidos en un fichero para su tratamiento por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, en el uso de las funciones propias que tiene atribuidas en el ámbito de sus competencias, pudiendo dirigirse a cualquier órgano de la misma para ejercitar los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición, según lo dispuesto en la Ley Orgánica 5/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal (BOE núm: 298 de 14 de diciembre de 1999)

(1/3) EXEMPLAR PER A LA FISCALIA / EJEMPLAR PARA A LA FISCALIA

CECD - SDGTE

DIN - A4

IA - 18851 - 01 - E

MINISTERI FISCAL / MINISTERIO FISCAL. FISCALIA / FISCALÍA _____

07/07/14

PROVÍNCIA / PROVINCIA _____

Annex- Fitxa 10

ANNEX VII / ANEXO VII

	<p>MODEL DE COMUNICACIÓ AL MINISTERI FISCAL DE CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE I QUE PODEN SER CONSTITUTIVES DE FALTA O DELICTE PENAL</p> <p>MODELO DE COMUNICACIÓN AL MINISTERIO FISCAL DE CONDUCTAS GRAVEMENTE PERJUDICIALES PARA LA CONVIVENCIA EN EL CENTRO Y QUE PUEDEN SER CONSTITUTIVAS DE FALTA O DELITO PENAL</p>
---	---

IMP031754

A DADES DEL CENTRE / DATOS DEL CENTRO

Codi del centre / Código del centro	Nom del centre / Nombre del centro	
Localitat / Localidad	Província / Provincia	Telèfon / Teléfono

B DADES DE QUI REALITZA LA COMUNICACIÓ / DATOS DE QUIEN REALIZA LA COMUNICACIÓN

DNI	Nom / Nombre	Cognoms / Apellidos
Càrrec que exercix en el centre / Cargo que desempeña en el centro		
Fax	Telèfon de contacte / Teléfono de contacto	Correu electrònic / Correo electrónico

C INFORME / INFORME

El dia _____ de _____ de l'any _____ s'ha produït la incidència que a continuació es descriu. La direcció del centre considera que hi ha una conducta greument perjudicial per a la convivència en el centre i que pot ser constitutiva de falta o delictes penal. En compliment de l'article 44 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, es comunica al Ministeri Fiscal.

El día _____ de _____ del año _____ se ha producido la incidencia que a continuación se describe. La dirección del centro considera que existe una conducta gravemente perjudicial para la convivencia en el centro y que puede ser constitutiva de falta o delito penal. En cumplimiento del artículo 44 del Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, se comunica al Ministerio Fiscal.

D DESCRIPCIÓ DE LA INCIDÈNCIA / DESCRIPCIÓN DE LA INCIDENCIA

(En la descripció han de constar els noms de l'agressor i la víctima i les adreces dels seus domicilis)
 (En la descripción deben constar los nombres del agresor y la víctima y las direcciones de sus domicilios)

E MESURES CAUTELARS ADOPTADES PEL CENTRE / MEDIDAS CAUTELARES ADOPTADAS POR EL CENTRO

La incidència ha sigut comunicada al registre central del PREVI
La incidencia ha sido comunicada al registro central del PREVI

_____, _____ de _____, de _____

Firma _____

Les dades personals que conté l'imprés podran ser incloses en un fitxer perquè siguin tractades per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, fent ús de les funcions pròpies que té atribuïdes en l'àmbit de les seues competències, i es podrà dirigir a qualsevol òrgan seu per a exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, segons disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal (BOE núm: 298 de 14 desembre de 1999).

Los datos personales que contiene este impreso podrán ser incluidos en un fichero para su tratamiento por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, en el uso de las funciones propias que tiene atribuidas en el ámbito de sus competencias, pudiendo dirigirse a cualquier órgano de la misma para ejercitar los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición, según lo dispuesto en la Ley Orgánica 5/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal (BOE núm: 298 de 14 de diciembre de 1999)

(1/3) EXEMPLAR PER A LA FISCALIA / EJEMPLAR PARA A LA FISCALIA

CECD - SDGITE

DIN - A4

IA - 18851 - 01 - E

MINISTERI FISCAL / MINISTERIO FISCAL. FISCALIA / FISCALÍA _____

07/07/14

PROVÍNCIA / PROVINCIA _____

Annex- Fitxa 11

QÜESTIONARI SOBRE CONVIVÈNCIA ESCOLAR PER A EL PROFESSORAT

L'objectiu del qüestionari és conèixer com és la convivència en el centre, quins són els problemes i les estratègies de resolució que es posen en pràctica per a solucionar-los.

El qüestionari és anònim, no necessita escriure el seu nom.

Per a respondre al qüestionari, marque, per favor, amb una X la resposta amb la que s'estiga més d'acord. **MARCAR NOMÉS UNA RESPOSTA.**

1. Gènere	☐ Home	☐ Dona
2. Este és el meu primer any en el centre.	☐ SÍ	☐ NO
3. Sóc tutora	☐ SÍ	☐ NO
4. Els meus anys d'experiència docent són: _____		
5. Cursos en què impartisc docència: _____		
6. Exerceix algun càrrec en el centre. Especificar: _____		

1. Considera que la convivència en el seu centre és:

- Molt Bona
- Bona
- Regular
- Roïna
- Molt roïna

2. Segons la seua opinió, la convivència escolar en els tres últims anys ha sigut:

- Igual que ara
- _____

PLA DE CONVIVÈNCIA

Ha millorat lleugerament

Ha millorat dràsticament

Ha empitjorat lleugerament

Ha empitjorat dràsticament

3. Amb quina freqüència es donen estes situacions en les seues classes? Especifique el número aproximat d'alumnes per classe que realitza cada conducta.

1. Mai 2. A vegades 3. Sovint 4. Molt sovint

	QUANTITAT D'ALUMNES						
	1	2	3	4	1-5	6-10	>10
Desobeir i no respectar al professor							
No complir les normes de comportament en la classe							
Interrompre, molestar i no deixar fer la classe al professor							
Negar-se a fer les tasques assignades							
Arribar tard a classe							
Entrar i eixir de classe sense permís							
Absentisme							
Altres (especificar):							

4. Amb quina freqüència es donen estes situacions en el seu centre?

1. Mai 2. A vegades 3. Sovint 4. Molt sovint

	1	2	3	4
Professors que tracten correctament els alumnes				
Pares i mares que es relacionen correctament amb els professors				
Disputes, falta d'enteniment i de col·laboració entre els pares				
Treball en equip entre el professorat				
Treball en equip entre els pares				
Treball en equip entre pares i professors				
Disputes, falta d'enteniment i de col·laboració entre els professors				

PLA DE CONVIVÈNCIA

Disputes, falta d'enteniment i col·laboració entre pares i professors				
Altres (especificar):				

5. Respecte a cura dels materials què sol ocórrer en el seu centre?

1. Mai 2. A vegades 3. Sovint 4. Molt sovint

	1	2	3	4
Generalment es cuiden				
Es trenquen materials de la classe i del centre				
Es fan pintades en les taules, les parets, els servicis...				
Es roben materials				
Es danyen els vehicles i altres propietats privades				
Es respecta la propietat pública dels materials del centre				
Es respecta la propietat privada dels materials de cada un				
Es tiren fems al sòl				
Es danyen les instal·lacions				
Altres (especificar):				

6. Amb quina freqüència ha observat este tipus de conductes en els alumnes del seu centre?

1. Mai 2. A vegades 3. Sovint 4. Molt sovint

	1	2	3	4
Agressions físiques				
Amenaçar o insultar				
Obligar a fer coses que un altre no vol				
Robar diners o material				
Treballar en grup				
Ajudar algun company en les tasques de classe				
Posar malnoms o riure's d'una altra persona				
No tindre en compte a algun company i excloure-ho d'un grup d'amics				

PLA DE CONVIVÈNCIA

Dir mentires o rumors sobre algú				
Oposar-se a tractes negatives cap a altres				
Ajudar algun company en els seus problemes personals				
Altres (especificar): 				

7. ¿Fins a quin punt considera que els professors i els adults del centre coneixen els problemes de convivència entre alumnes?

- Mai ens assabentem
- A vegades ens assabentem
- Sovint ens assabentem
- Sempre que succeeix ens assabentem

PLA DE CONVIVÈNCIA

8. Amb els recursos amb què compten en el centre, quina solució considera més correcta per a afrontar els problemes de convivència que sorgeixen en el centre?

1. Res adequat 2. Poc adequat 3. Adequat 4. Molt adequat

	1	2	3	4
Plantejar la millora de la convivència com a objectiu central de la intervenció en el Projecte Educatiu del Centre				
Acordar l'aplicació rigorosa i sistemàtica de les normes de convivència desenvolupades en el Reglament de Règim Intern				
Afavorir una major participació de l'alumnat en la solució de problemes				
Aplicar sancions estrictes				
Fer més grups per a alumnes amb problemes d'adaptació i aprenentatge				
Dissenyar i aplicar un Pla d'Acció Tutorial en què s'aborde la disciplina i les normes de convivència				
Adscriure's a plans i programes en què es treballa la convivència				
Desenvolupar en tots els membres de la comunitat educativa habilitats socials de comunicació i resolució de conflictes				
Crear diferents grups de treball i figures en el centre per a promoure una millor convivència (grups de mediació, defensor de l'estudiant, etc.)				
Altres (especificar):				

9. Per a mantindre la disciplina en la meua aula

1. Mai 2. A vegades 3. Sovint 4. Molt sovint

	1	2	3	4
Des del primer dia, establisc les normes que es deuen seguir en la meua classe				
El primer dia de classe debat amb els meus alumnes les normes de convivència i les fem explícites				
Sóc puntual per a començar les meues classes				
Davant de qüestions que amenacen la convivència de la classe intervenc ràpidament				
Utilitze els castics perquè em solen donar bon resultat i mantinc l'orde en la classe				
Sent als alumnes de forma estratègica per a poder tindre'ls controlats				
Em sent impotent per a mantindre l'orde en classe				
Altres (especificar):				

10. Quan hi ha conflictes de convivència en el centre/aula i és vostè qui els afronta, sol resoldre'ls...

1. Mai 2. A vegades 3. Sovint 4. Molt sovint

	1	2	3	4
Dialogant per a intentar arribar a acords				
Amb castics col·lectius o individuals (deixar sense recreació, reducció de nota, etc.)				
Amb sancions (expulsió temporal)				
Sermonejant				
Donant consells als alumnes				
Tractant el conflicte entre tots (tutor, professors d'àrea, cap d'estudis i alumnes)				
Tractant el conflicte en l'hora de tutoria				
Enviant a l'alumne/vos al director o a la cap d'estudis				
Cridant als pares				
No donant-li importància i deixant-ho passar				
Altres (especificar):				

11. En els meus contactes amb les famílies dels alumnes en els últims anys, he percebut que...

1. Mai 2. A vegades 3. Sovint 4. Molt sovint

	1	2	3	4
Escolten el professor i s'arriba a acords d'actuació				
Escolten el professor, però no s'arriba a acords d'actuació				
Recelen de la informació del professor i no assumeixen responsabilitats davant dels problemes				
No escolten el professor i es mostren hostils cap a ell				
No acudeixen quan li'ls convoca				
Mostren interès pels estudis dels seus fills i fan un seguiment continuat de la seua evolució escolar				
Mostren interès pels estudis dels seus fills però no fan un seguiment continuat de la seua evolució escolar				
Mostren interès pels estudis dels seus fills només en el referent als resultats finals que reflecteixen les notes				
No mostren interès pels estudis dels seus fills				
Altres (especificar):				

12. Valore la importància que tenen les següents causes en les conductes dels alumnes conflictius:

1. Poc important 2. Quelcom important 3. Important 4. Molt important

	1	2	3	4
Augment de la intolerància en la societat				
Falta de disciplina escolar				
Característiques de la personalitat de l'alumne				
Problemes familiars				
Falta de formació del professorat en tècniques de regulació de conflictes				
Context social				
Tipus d'organització i clima del centre				
Altres (especificar):				

13. A continuació valore d'1 a 4 les següents frases sobre la convivència escolar amb el criteri següent:

1. Res d'acord 2. Quelcom d'acord 3. Prou d'acord 4. Totalment d'acord

	1	2	3	4
Encara que no arribem sempre a acords, en este centre podem manifestar les nostres opinions de manera oberta				
La manera en què l'equip directiu aborda els problemes o conflictes és bona				
Les regles i procediments per a tractar els problemes de disciplina són raonablement coneguts i compartits per tots els membres de la comunitat educativa				
Professors i alumnes elaborem conjuntament un xicotet nombre de normes que s'apliquen de manera raonable i constructiva				
Comunique amb claredat als alumnes quin comportament és adequat i quin no, des de l'inici del curs				
Controle ràpidament i adequadament les conductes disruptives en classe				
Tracte a tots els alumnes per igual i sense favoritismes				
En la meua aula s'accepten les diferències individuals dels alumnes i tots es tracten amb respecte				
Les interaccions amb els meus alumnes són positives i destaque els resultats del seu esforç per aprendre				
Sol·licite i tinc en compte les opinions dels meus alumnes per a resoldre els problemes que sorgeixen en classe				
En la meua aula els alumnes estan disposats a participar en les activitats que se'ls proposen i a ajudar-se i recolzar-se mútuament				

14. Com considera que són les relacions i la comunicació

1. Mai 2. A vegades 3. Sovint 4. Molt sovint

	1	2	3	4
Entre els professors				
Entre alumnes i professors				
Entre alumnes				
Entre els professors i l'equip directiu				
Entre les famílies i els professors				
Entre les famílies				

15. Com qualificaria la seua formació sobre convivència escolar:

Molt Bona

Bona

Regular

Roïna

Molt roïna

16. Quin tipus de formació troba a faltar sobre esta temàtica?

Cursos teòrics

Cursos pràctics

Trobades entre professors de diferents tipus de centres

Projectes a llarg termini

Trobades entre professors, famílies i alumnes

Altres (especificar):

_____

QÜESTIONARI SOBRE CONVIVÈNCIA ESCOLAR PER A L'ALUMNAT

El vostre centre desenvolupa un Pla de Convivència escolar. Amb aquest qüestionari es pretén conèixer com es troba l'alumnat respecte a aquest tema.

Volem conèixer la teua opinió cap als possibles problemes de convivència en el centre i com es podrien solucionar. No és un examen i totes les respostes són vàlides. Et demanem la teua col·laboració. És important que contestes amb la màxima sinceritat.

El qüestionari és anònim, no cal escriure el teu nom.

Per a respondre, marca amb una X la resposta amb la que estigues més d'acord. **MARCA NOMÉS UNA RESPOSTA.**

---

1. Estic al curs: _____

2. Sóc un/a:

Xic

Xica

3. Aquest és el meu primer any al col·legi:

Sí

No

---

1. Quants bons amics tens a classe? Marca només una resposta.

Cap.

Tinc un amic en classe

Tinc 2 o 3 amics en classe

Tinc 4 o 5 amics en classe

Tinc més de 5 amics en classe

2. Quants bons amics tens al col·legi, que no estiguen a la teua classe? Marca només una resposta.

- Cap.
- Tinc un amic en el col·legi
- Tinc 2 o 3 amics en el col·legi
- Tinc 4 o 5 amics en el col·legi
- Tinc més de 5 amics en el col·legi

3. Respecte a tindre cura dels materials escolars, què penses que ocorre al col·legi?

1. Mai

2. A vegades

3. Sovint

4. Molt sovint

	1	2	3	4
Es fan pintades a les taules, parets, serveis...				
Generalment es cuiden				
Es tira fem a terra				
Es respecten els materials públics del centre				
Es respecten els materials privats de cadascun				
Es danyen les instal·lacions del col·legi				
Altres: (especificar)				

4. Amb quina freqüència es donen aquestes situacions al teu centre?

1. Mai   2. A vegades   3. Sovint   4. Molt sovint

	1	2	3	4
Desobeir i no respectar al mestre.				
No complir les normes de comportament a classe				
Complir les normes de comportament				
Atendre les explicacions				
Interrompre, molestar i no deixar donar la classe al mestre				
Obeir i respectar al mestre				
Negar-se a fer les tasques assignades				
Arribar tard a classe				
Altres: (especificar)				

5. Consideres que les relacions i la comunicació són:

1. Molt roïnes   2. Roïnes   3. Bones   4. Molt bones

	1	2	3	4
Entre alumnes				
Amb els professors				
Amb les famílies				

6. Has rebut alguna de les següents conductes al teu col·legi?

1. Mai   2. A vegades   3. Sovint   4. Molt sovint

	1	2	3	4
Agressions físiques				
M'han amenaçat o insultat				
M'han obligat a fer coses que no vull				
M'han ajudat amb els meus problemes				
Convidar-me a treball en equip				
M'han furtat material				
M'han ficat malnoms i s'han rigut de mi				
No me tenen en compte i m'exclouen del grup d'amics				
M'han ajudat en les tasques escolars				
Altres: (especificar)				

7. En quin lloc t'han succeït aquest tipus de conductes?

1. Mai   2. A vegades   3. Sovint   4. Molt sovint

	1	2	3	4
A classe				
Als passadissos				
Al pati				
Als serveis				
A les immediacions del col·legi				
Altres: (especificar)				

8. Què has fet quan t'ha ocorregut alguna d'aquestes situacions?

1. Mai   2. A vegades   3. Sovint   4. Molt sovint

	1	2	3	4
Plore				
Fuig				
Intente no pensar en això				
Quan m'han ajudat, ho agraiïsc				
Quan m'han ajudat, no he fet res				
No faig res				
Els dic que em deixen				
Demane ajuda als meus amics				
Demane ajuda a un mestre				
Demane ajuda als meus pares i germans				
Em defenc				
Altres: (especificar)				

9. Amb quina freqüència has participat en aquest tipus de conductes?

1. Mai   2. A vegades   3. Sovint   4. Molt sovint

	1	2	3	4
Agressions físiques				
M'han amenaçat o insultat				
M'han obligat a fer coses que no vull				
M'han ajudat amb els meus problemes				
Convidar-me a treball en equip				
M'han furtat material				
M'han ficat malnoms i s'han rigut de mi				
No me tenen en compte i m'exclouen del grup d'amics				
M'han ajudat en les tasques escolars				
Altres: (especificar)				

10. En quin lloc has participat a aquest tipus de conductes?

1. Mai   2. A vegades   3. Sovint   4. Molt sovint

	1	2	3	4
A classe				
Als passadissos				
Al pati				
Als serveis				
A les immediacions del col·legi				
Altres: (especificar)				

PLA DE CONVIVÈNCIA

11. Amb quina freqüència has observat en aquest tipus de conductes?

1. Mai

2. A vegades

3. Sovint

4. Molt sovint

	1	2	3	4
Agressions físiques				
M'han amenaçat o insultat				
M'han obligat a fer coses que no vull				
M'han ajudat amb els meus problemes				
Convidar-me a treball en equip				
M'han furtat material				
M'han ficat malnoms i s'han rigut de mi				
No me tenen en compte i m'exclouen del grup d'amics				
M'han ajudat en les tasques escolars				
Altres: (especificar)				

12. En quin lloc has observat a aquest tipus de conductes?

1. Mai

2. A vegades

3. Sovint

4. Molt sovint

	1	2	3	4
A classe				
Als passadissos				
Al pati				
Als serveis				
A les immediacions del col·legi				
Altres: (especificar)				

13. Quan tens un problema personal a qui recorres?

1. Mai   2. A vegades   3. Sovint   4. Molt sovint

	1	2	3	4
No puc comptar amb ningú.				
Als meus amics de classe				
Al delegat de classe				
Al tutor				
A altre professor				
A la Cap d'Estudis o la Directora.				
Als meus pares				
Altres: (especificar)				

14. Quan hi ha conflictes de convivència al meu centre, normalment es resolen...

1. Mai   2. A vegades   3. Sovint   4. Molt sovint

	1	2	3	4
Dialogant per a intentar arribar a acords.				
Amb castics col·lectius o individuals (deixar sense pati...)				
Sermonejant				
Mitjançant consells per part dels professors				
Deixant-lo passar.				
Cridant als pares				
Altres: (especificar)				

15. Quan es prenen decisions que consideres importants a la classe o al centre...

1. Mai

2. A vegades

3. Sovint

4. Molt sovint

	1	2	3	4
Dius la teua opinió al professor				
Dius la teua opinió al delegat de classe				
Dius la teua opinió en tutoria				
No dius la teua opinió. Creus que no et faran cas.				
No dius la teua opinió. No t'interessa.				
Altres: (especificar)				